

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ
ಪ್ರಕಾಶನ

ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ

ಘಟನೆ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು - 12

ಮಾರ್ಚ್ 1993

ಬೆಲೆ ರೂ. - 3.00

ಕೃಂಡೆಜನ್ಯಾತ್ಮಿಕರಣದ
ಪ್ರಯೋಜನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಕೃಂಡೆಜನ್ಯಾತ್ಮಿಕರಣದ
ಪ್ರಯೋಜನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷಣ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಚಿಕೆ - 6
ಸಂಪುಟ - 15
ವರ್ಷ - 1993

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ :

ಶ್ರೀ. ಅಧ್ಯನದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ)

ಶ್ರೀ. ಜೆ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜ್

ಶ್ರೀಮತಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಹರಾಜ್

ಶ್ರೀ. ಎ. ಎ. ಗೋವಿಂದರಾಜ್

ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್

ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಜ್

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಜ್

ಕನಾಫಿಕೆ ರಾಜ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಆವರಣ

ಬೆಂಗಳೂರು - 560 012. ದೂರವಾಣಿ : - 340509

ಮುಖ್ಯಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ. ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಎ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಭು. ಎಸ್. ಮರ್‌

ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. : - ಕೆ.ಎನ್. ವೆಂಕಟೇಶ್

ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 3-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ರೂ. 24-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 36-00

ವಿಜ್ಞಾನ ದೀಪ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 1-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 12-00

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸ ಸಹಿತ ಎಂ. ಓ. /
ಡಾಫ್ರೋ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಕಳೇರಿಯೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆ / ಡಾಫ್ರೋ / ಎಂ. ಓ. ಕಳುಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

ಹಣ ತಲುಪಿದ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು
ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ತ್ವಾ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ

ಇವೊ ಮತ್ತು ಪಡ್ಡೆ	1
ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ	4
ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ	8
ಚೇಸು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ	9
ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೂಬ್ಬರಗಳು	10
ಕಾಂಡ ಜನ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ	13
ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚ	14
ಹೂ ತುಂಬಿದ ಮರಗಳು	15
ಅಳವಿನ ಅಂಚನಲ್ಲಿ ಡಾಲ್ವಿನ್‌ಗಳು	21

ಸ್ವಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು

ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು	7
ನಿನಗೆಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತು?	12
ಗಣತ ಏನೋದ	19
ಒಮಗರಿಂದ ಒಮಗರಿಗೆ	20
ವಿಜ್ಞಾನ ಏನೋದ	23
ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡ	24
ವಿಜ್ಞಾನ ವಾರ್ತೆ	III
ವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದ್ರ ಬಂಧ	IV

ಶೀಖಿಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಶೀಖಿನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯನದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ, ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ, ಮುಲ್ಲಿ 574154 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಶೀಖಿನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ನೆರವು ಪಡೆದ
ಆಕರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. ಶೀಖಿನಗಳನ್ನು
ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತ
ಶೀಖಿನಗಳನ್ನು ಯಥಾವಕಾಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆಷ್ಟೊ ಮತ್ತೊ ಪಡ್ಡೆ

— ಸಂಪಾದಕ

ಕಿರಿಯರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ : ‘ಕಾಗೆ ಯಾಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರ?’ ‘ಕಂತ್ತು ಪವನ್ ಕೊಡಿಸಿದಾಗ ಏನು ಸಿಗುತ್ತದೆ?’ ತೆಂಗಿನ ಸೋಗೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡುವರೆಂದು ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಸಿ’ — ಈಗೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ವರಡಲ್ಲ. ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಎಂಥ ಸಂಶಯವನ್ನು ತಾಳಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಿಂತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬರೆಯುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಉತ್ತರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಉತ್ತರಗಳೇ ಸಿಗದ ಸ್ವಿನ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಾಲ ವಿಭಾಗದ ಪುಟ್ಟಾಣೆ ಓದುಗನೊಬ್ಬ, ಕೇಳಿದ್ದು : ‘ಪಡ್ಡೆ ರೋಗ ಎಷ್ಟು ಭೀಕರ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಸಿ’. ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ‘ಎಷ್ಟು ಭೀಕರ?’ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಅರ್ಥವಡಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭೀಕರತೆ ಇರುವುದು ರೋಗದಿಂದ ಸಾಯುವ ಜನರ

ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ? ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇರುವ ಕಷ್ಟ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲೇ? ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇರುವ ಕಷ್ಟ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲೇ? ರೋಗಿಯ ನರಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ? ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ತಾಳಿರುವ ಅಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಭೀತಿಗಳಲ್ಲೇ? ಕೆಲವೇ ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾವನ್ನೂ ಆಳಿಯಲು ಆಧಿಕಾರಿ ಪರಿಮಾಣಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆವಾ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ರೋಗಿಯ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮೊರಗೂ ಮಿನುಗಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಆಷ್ಟೊ ಅವರ ಮರಣದ (ಫೆಬ್ರವರಿ 7, 1993) ಸುದ್ದಿ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂತು. ತನಗೆ ಪಡ್ಡೆ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿದುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕೌತುಕ — ಕುತೂಹಲಪೂರಿತ ನಾಡಸುದ್ದಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತಾನು ಪಡ್ಡೆ ರೋಗಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು 1992ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ 4ರಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನ ಘೋಷೇ ಕೂಡ ಆ ಸುದ್ದಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುದ್ರಣವಾಗಿತ್ತು. ಓದುಗ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಆಷ್ಟೊ ಜೀವನದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಲಾಬಹುದು.

ಪಡ್ಡೆ – ಜಾಗತಿಕ ಹಾವಳಿಯ ಅಂದಾಜು

1992 ರೋಳಗೆ	ಪಡ್ಡೆ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿರಬಹುದಾದವರು	12.9 ಮಿಲಿಯನ್
	ಪಡ್ಡೆ ಪೀಡಿತರಾಗಿರಬಹುದಾದವರು	2.6 ಮಿಲಿಯನ್
	ಪಡ್ಡೆನಿಂದ ತೀರಿ ಹೋದವರು	2.5 ಮಿಲಿಯನ್
1995 ರೋಳಗೆ	ಪಡ್ಡೆ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿರಬಹುದಾದವರು	20 ಮಿಲಿಯನ್
2000 ರೋಳಗೆ	ಪಡ್ಡೆ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿರಬಹುದಾದವರು	30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
	ವೈರಸ್ ವಾಹಕ ಮಕ್ಕಳು	10 ಮಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
	ಪಡ್ಡೆ ಪೀಡಿತರಾಗಬಹುದಾದವರು	25 ಮಿಲಿಯನ್
	ಸೇರಡಾವಾರು ಹರಡಿಕೆ	ಪಷ್ಟ 42% ಅಧಿಕ 31% ಲ್ಯಾಟ್ನ್ ಅಮೆರಿಕ 8% ಕ್ರಾರಿಬ್ಬಿಯನ್ ದ್ವೀಪಗಳು 6%

(ಹಾವಡ್ ಯುನಿವೆರ್ಸಿಟಿ ವೈರಸ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 1000 ಪುಟಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾದ ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು. ಭವಿಷ್ಯದ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂದಾಜು ಮಾತ್ರ)

ಪಡ್ಡ ಕೇಸುಗಳು

1993ನೇ ಜನವರಿ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡಿದ ಪಡ್ಡ ಕೇಸುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ವಿವಿಧ ಶಿಂಚಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಿದೆ :

ಅಫ್ರಿಕ	2,11,032
ಅಮೆರಿಕ	3,13,083
ಯೂರೋಪ್	80,810
ಟೆಸಿಯಾನಿಯ	4,062
ಪಷ್ಟೆ	2,582

(ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಗಿರಬಹುದಾವುದಿಂದ ಮೇಲಿನವು ವಾಸ್ತವಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಒಳ್ಳೆತ್ತುದೆ)

ವಣಿ ಭೇದದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಅಮೆರಿಕದ ಪಜೆನಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಷಾ ಮಟ್ಟಿದರು (1943ನೇ ಚುಲ್ಲೆ 10). ನೀಗ್ಲೋ ಮೂಲದ. ಆಷ್ಟೂ ಅಮೆರಿಕನ್ ಅನ್ನಿಸಬಹುದಾದ ಕಪ್ಪು ಮುಡುಗ ಆಷಾ ತನ್ನದೇ ಗುರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮೊರಟಾಗ ಹಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಎದುರಾದ್ದು. ಟೆನಿಸ್ ಕೆಣಸ್ ಲಿದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಟೊನ್ ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆವಕಾಶ ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗಾದರೂ ಶೈಪ್ಪನಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೆಣಗುತ್ತಿರುವಾಗ. ‘ಈ ಮೋರಾಟ ಬೇಕೆ?’ ಎಂದು ಸಂಶಯ ರಾತ್ಮಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ‘ಬೇಕು’ ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳುವಾಗ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಓಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳಿಸಿದ ಆಷಾ ಯಶಸ್ವಿ ಟೆನಿಸ್ ಪಟುವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾಸ್ವಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಆದರು. ಟೆನಿಸ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜ್ಞಾನವೇ ವಣಿದ್ದೇಷದ ಎದುರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದರು. ಅಮೆರಿಕದ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸದಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. 32ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ – ಉಳಿದ ಟೆನಿಸ್ ತಾರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಂಧವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ – ತನಗಿಂತ ಕಿರಿಯನಾಗಿದ್ದ ವಿಂಬಲ್ನ್ ಬಾಂಪಿಯನ್ ಜಿಮಿ ಕಾನ್ಸೆರನ್‌ರನ್ನು ವಿಂಬಲ್ನ್ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಆಷಾ ಬಾಂಪಿಯನ್ ಆದರು. ಕಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ

ವಿಂಬಲ್ನ್ ಪ್ರಯುಷ ಬಾಂಪಿಯನ್ ಆವರೇ (1975). ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಗಳ ಮುಕ್ತ ಟೆನಿಸ್ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಗೆದ್ದರು. ಅದರೆ ಟೆನಿಸ್‌ತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಾ ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರು. ವೃತ್ತಿ ಟೆನಿಸ್ ಪಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆನೇ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ವಣಿ ಭೇದ ಘೇಪಸ್ಟೆಗೆ ವಿರೋಧ. ಬಡ್ ಯುವಕರಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಿಕೆ – ಓಗೆ ಆಷಾ ಶೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಲವು. ಮಿಶ್ರಿಗೆಲ್ಲ ಅವರು ಆರ್ಥರ್ ರಾಜ್ ಆದರು.

ಹೃದಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಆಷಾ 1983ರೋಳಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೊಳಿಸಿದರು. 1981ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಹೃದಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಮೊದಲ ಹೃದಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅನಂತರ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ಪೆ ತಂಡದ ನಾಯಕನಾದರು.

ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸಂದರ್ಭಲ್ಲಿ ಲೋ ಆವರಿಗೆ ಪಡ್ಡ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿತು. ರಕ್ತ ಪ್ರಾರಣದ ವೇಳೆ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ತಿಳಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ. (ಈಗಲೋ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಣಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ರಕ್ತ ಪರಿಕ್ಷೇಯು ನಿತ್ಯ ಕಮ್ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ). ಆಷಾ ಅರಿಯದೆಯೇ ಪಡ್ಡಗೆ ಬಲಿಯಾದರು. ತನ್ನ ವೈರಿ ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ತಿಳಿದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆಧ್ಯಯನವನ್ನೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮಾರು ಸಂಪೂರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು (1988).

ತನ್ನ ಪಡ್ಡ ಅಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ಬಯಲುಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರಣದ ಪತ್ತು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಷಾ ವಿವರಿಸಿದ್ದರು : ‘ಮೊದಲೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಬವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆಸಹಜ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಪಡ್ಡ ರೋಗಿಗಳು ತಾಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಳಂಕವೇ ನನ್ನ ಏದು ವರ್ಣದ ಮಗಳು ಕಮೆರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮೊದಲಿಕೆಯ ವಿಷಯವು ಆಗಬಮದಿತ್ತು’ - ಎಂಬುದು ಅವರ ವಿವರಣೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಆಷಾ ಅವರು ಪಡ್ಡ ವಿರುದ್ಧ ಮೋರಾಟಲು ಆರ್ಥರ್ ಆಷಾ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಪಡ್ಡ ಸೋಂಕಿರುವ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಮಹಾತಾರೆ

ತಡಿಗಟ್ಟಿವ ಕ್ರಮಗಳು

ರಕ್ತದಾನದ ಮೊದಲು ರಕ್ತದ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದ ಬಳಿಕ ಶೈಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ೯೦ಜೆಕ್ಕನ್ನಾ ಸೂಚಿಗಳ ಬಳಕೆ. ಮಾದಕ ದ್ವಾಗಳನ್ನು ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರುವುದು.

ಅಸಹಜವಾದ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಬೀಳಿದಿರುವುದು— ಇವೆಲ್ಲ ಏಡ್‌ನಿರೋಥಕ ಕ್ರಮಗಳು.

ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹನಿ ರಕ್ತದಿಂದ ಕೂಡ ಏಡ್‌ವೈರಸ್ ಕ್ಷೌರಿಕವಿಗೋ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವಿಗೋ ತಗಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಷೌರದ ಅನಂತರ ಕಾಲುಗಂಟೆ ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ನ್ ಪೆರಾಕ್ಸಿಡ್. ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಸಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಧುಪದು ಒಂದು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮ. ಒಬ್ಬನ ಟೂತ್ ಬ್ರಾ ಅಥವಾ ಬ್ಲೇಡನ್‌ನ್ ಮತ್ತೊಂಬ್ಬ ಉಪಯೋಗಿಸದಿಯವುದು ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಕ್ರಮವೇ.

ಮ್ಯಾಜಿಕ್‌ಜಾನ್‌ನಾ ನೋಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಏಡ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯತ್ತಿಸ್ತಿರು. ಏಡ್‌ನ ಫಲವಾಗಿ ಮಟ್ಟಿಕೊಂಡ ನ್ಯೋನೋನಿಯದಿಂದ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಆಫ್ ಕ್ರಿಯಾತೀಲರಾಗಿದ್ದರು.

ಯಾವ ಒಳ್ಳಿಯ ಷೈಕ್ಷಿಯ ಸಾಧ್ಯಾ ಶೀಧಕಾರಕವೇ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗಲಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ. ಏಡ್‌ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಧಿನ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದೊಂದಿಗೆ ಏಡ್ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಆಫ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ. ಆವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ‘ಹೋರಾಟ ಮುಗಿದೇ ಇಲ್ಲ’ ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸತ್ಯವಾಯಿತು. ಏಡ್ ಸೋಂಕಿನ ಅಪಾಯಕ್ಕೂ ಮರಂತಕ್ಕೂ ಆವರು ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯಾದರು.

ಏಡ್ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯಾಕ್ಸೆಸಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ವೈರಸ್ ಅಧ್ಯಯನ. ವ್ಯಾಕ್ಸೆಸಿನ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಢೀಕರಣ. ವ್ಯಾಕ್ಸೆಸ್‌ನ ತಯಾರಿಯ ವಿಚ್ಯು ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಗ್ರವಾಗಿ ಸಿಗುವಂಥ ವ್ಯಾಕ್ಸೆಸ್ ಬರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏಡ್ ನಿರೋಥಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಬೇಕು.

ದೇಹಕ್ಕೆ ಏಡ್ ವೈರಸ್ ಲಗ್ಗಿಯಿಡುವ ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದದ್ದಿರಬಹುದು. ದಂತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿದ ದ್ವಾರಾ ನಿರ್ವಹಿತವಿದೆ. ರಕ್ತದ ಹನಿ

ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ

1987 ಮತ್ತು 1992ರ ಮಧ್ಯ ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಏಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಿಸಿದ ವರ ಸಂಖ್ಯೆ: 1,98,683. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಬ್.ಪಿ.ವಿ. ವೈರಸ್ ಧನಾತ್ಮಕವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದವರ ಸಂಖ್ಯೆ 241. 241ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕೇಸುಗಳು : 136

ರೋಗ ಹರಡಿಕೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗುಂಪುಗಳು :

- (i) ರಕ್ತದಾನಿಗಳು
- (ii) ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ಹರಡುವ ರೋಗ ಉಳಿವರು
- (iii) ವೇಶ್ಯೆಯರು
- (iv) ವಿದೇಶೀಯರು.

ರಕ್ತದಾನವನ್ನು ವೈತ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಷೈಕ್ಷಿಗಳ ಗುಂಪು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗುತ್ತರೆ ರಕ್ತಬ್ಜಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವೈರಸ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಖ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಡೀ ಪನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಏಡ್ ಧನಾತ್ಮಕರಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಲೋಂದು ಇಲೋಂದು ಏಡ್ ಕೇಸು ಪತ್ತೆಯಾದಾಗ ಸುದ್ದಿ ಘಾಗುತ್ತತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವೇನೋ ಎಂದು ತಳಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಮೇರಿ ಆದು ಸೋಂಟಿಗೊಳಿಸಿರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಕೆದರೆ ಏರ್ಪಾತ್ರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮುಪದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏಡ್ ಕ್ಷೀಪ್ರವಾಗಿ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ತಗಲಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು (ಉದಾ ಬ್ಲೇಡ್. ಟೂತ್. ಬ್ರಾ. ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿ) ವಿನ ಮೂಲಕ ಏಡ್ ತಗಲಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಏಡ್ ರೋಗಿಯೊಬ್ಬ ಮಧ್ಯ ಇರುವಾಗ ಮನೆಯವರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜ ಕಾಲಿವ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅರೆಬರ ಭ್ರಾನ. ಕ್ಷೀಪ್ರ ಹರಡಿಕೆ. ನ್ಯೋಮ್‌ಲ್ಯಾದ ಆಧಾರ. ಮಾನಸಿಕ ನೋವು— ಅವೆಲ್ಲ ಏಡ್ ನ ಭೀಕರತೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಗ್ಗಲುಗಳು.

ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ

— ಎ.ಕೆ.ಪಿ.

ನಿಸರ್ಗಾನಿಲ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ಯೂ. ಕಲ್ಲಿದ್ವಾಲುಗಳಂಥ ಇಂಥನಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಭಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಇಂಥನಗಳು. ಇವನ್ನು ಫಾಸೀಲ್ ಇಂಥನಗಳಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಂಥನಗಳು ಅಕ್ಷಯವಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತೆ ಮುಗಿಯುವಂಥವು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಇಲ್ಲಾಗುವಂಥವು ಎಂಬ ವಾಸ್ತವತ್ತೆಯ ಅರಿವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಈ ಫಾಸೀಲ್ ಇಂಥನಗಳ ದಷ್ಟನಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಕಾರಣ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸ್‌ಫ್ರೆಮು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಭಾಮಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಮೆಕ್ಸ್ ಸಾಗಬಹುದಾದ ಶಾಖಿವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು; ಬಿಸಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದೆಂದೂ (ಇದನ್ನೇ ದೆಸ್ಸಿರುಮನೆ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನುವುದು) ಎಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸದ್ಯದ ನಾಗರಿಕತೆ, ಜೀವನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಬದುಕಿನ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಒಟ್ಟಾರೆ ದಕ್ಕುಪುಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಮಾಣದ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ (ಅಂದರೆ ಮುಗಿಯದಂತೆ ಅನುದಿನವೂ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ) ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಯಾದ. ಜಾಗತಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು .ಪೂರ್ವಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಆಕರಷಣೆಯನ್ನೇ ಸರಿ.

ಆಕರಷನ್ನೋ ಗುರುತಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಅದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ. ವಿಶಾಲ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಬಳಸಲು ಬೇಕಾದ ಜನವಸತಿಯಾಗಲೀ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಾಗಲೀ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅನವರತ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪೇ ಏಕೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಬದಲಾಗುವ ಹವೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಸೌರವಿಕಿರಣದ ಪ್ರಮಾಣ ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂದರೆ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಉಪಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಗಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿಸುವ ಅಥವಾ

ದೂರದ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಅಗ್ರದ ತಂತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಇದಿಗ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸುವುದೆಂದರೆ ಒಂದೋ ಪೋಟೋ ಪೋಲ್ಯೂಯಿಕ್ ಕೋಶ (ಸೌರ ಕೋಶ)ದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ತ ಪಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯವಿಕಿರಣದ ಉಷ್ಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಸೌರ ವಿಕಿರಣವನ್ನು ಉಷ್ಣವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಅದರಿಂದ ಉಗಿ ಟಬ್ಬಿನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತೊಜನಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪ್ರೋಮನೋಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ವಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಪ್ಪೇ ಆಲ್. ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಿರುವಾಗ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತನಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ತೊಕೋಶಗಳನ್ನೇ ಆವೇಶಿಸಿ. ಬೇಕಾದಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಂಗಳಾರು — ಬೆಂಗಳಾರು ರೈಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಡುಮೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ ದೀಪಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಹೀಗೆ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ಆವೇಶಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನ ಅನುಕೂಲವಾಯಕ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಕೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ತೂಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಅನನುಕೂಲತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತವೆ. ಬದಲಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಕ್ತಿಯಗಳೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬದಗಿಸುವಂಥ ಇಂಥನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿ ಅನುಕೂಲ. ಇಂಥ ಇಂಥನವಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಶಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದಿನಸಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತಾಗಿ ಪಡೆದು ವ್ಯಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬಟ್ಟಿ ಜಾಗತಿಕ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯದ ಮೂರನೇ ಒಂದರಮ್ಮ ಎಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು. ಉಳಿದ ಮೂರನೇ ಎರಡರಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಇಂಥನಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಉಷ್ಣ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ) ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಳಕೆಗೆ ಬದಗುವ ಇಂಥನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಖ್ಯಾತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಖ್ಯಾತಿ
ಹಿನ್�ಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ವಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಹಿನ್ದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ವಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಹಿನ್ದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ವಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಹಿನ್ದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ವಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಅಂಥ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದುದು ಹೈದ್ರಾಜನ್. ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಆನಿಲ ಹಗುರ ಮತ್ತು ದಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ನೀರಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿಭಾಗನೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯುಕ್ತ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಹೈದ್ರಾಜನನ್ನು ದೂರದ ಸ್ವಾಳೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಉರಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವುದು ನೀರು — ಬೇರಾಪುದೇ ಮಲಿನಕಾರಿ ಆನಿಲವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಓಗೆ ಹೈದ್ರಾಜನನ್ನು ಉತ್ತಾದಿಸಲು ಫಾಸೀಲ್ ಇಂಧನಗಳನ್ನು ಉರಿಸಬಾರದು; ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು.

ದಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಲಿಯಸ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ತಾಪದ ನೀರಾವಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಯ್ಯ ವಿಕರಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಈ ತಾಪವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ತಾಪ ಕಡೆಯೊಗುವಾಗ ನೀರಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಆಸ್ತಿಜನ್ನನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಗಗೊಳ್ಳದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧವಾ ಅಧಿಕ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಅವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಅವನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅವೆಂದರೆ ನೀರನ್ನು ಕಾಯಿಸುವುದು. 2000

ಹೈದ್ರಾಜನ್ ಬದಲು ಉರಿಯಬಲ್ಲ ಬೇರೆ ಆನಿಲ ಇಂಧನಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಾದಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸೌರವಿಕರಣ 3.9×10^{15} ಜೋಲ್‌. ಒಂದು ಬಿಲಿಯನ್ ಜೋಲ್‌ (10^9 ಜೋಲ್‌) ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ 22 ಮಿಲಿಯನ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಖಚ್ಚ 350 $\times 10^9$ ಜೋಲ್‌.

ವರ್ಷಾವಧಿ ಚಾಗತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಯಕ್ಕೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸೌರ ವಿಕಿರಣಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ

$$\frac{350 \times 10^9}{3.9 \times 10^{15}} = 0.89 \times 10^{-4}$$

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸೌರ ವಿಕಿರಣದ ಶೇಕಡ ಹತ್ತನ್ನಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದರೆ ಚಾಗತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಯಕ್ಕೂ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸೌರಶಕ್ತಿಗೂ ಇರುವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ

$$\frac{350 \times 10^9}{3.9 \times 10^{14}} = 0.89 \times 10^{-3}$$

ಅಂದರೆ, ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಸಹಸ್ರಾಂಶವ್ಯೇ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಲ್ಲ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥ (ಸಸ್ಯ ಭಾಗಗಳು, ಎಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ)ವನ್ನು 700 – 900 ಡಿಗ್ರೀ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗೆ ಉಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ಅದು ವಿಭಜನೆಗೊಂಡು ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್‌ ಅನಿಲಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಿಶ್ರಣ ಉರಿದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವಾಗ ಸಿಗುವ ಶಾಖಿವು ಬರೇ ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ ಉರಿದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವಾಗ ಸಿಗುವ ಶಾಖಿ ವ್ಯಾವಾಣಿಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಶಾಖಿವನ್ನು ಈ ಅನಿಲ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡುಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ

ಅನಿಲ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು (2:1 ಆಥವಾ 3:1) ಸಿಂಗಾಫ್‌ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಿಥನಾಲ್‌, ಪೆಟ್ರೋಲ್‌, ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ನ್ನು ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು ಆಥವಾ ಸಂಶೋಧಿಸಬಹುದು. (ಸಂಶೋಧಣಾ ಅನಿಲ – ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಗಾಫ್‌ – ಸಿಂಗಾಫ್‌) ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನೇರ ಉರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಸಿಂಗಾಫ್‌ ಪಡೆದು ಇಂಥನವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಎಷ್ಟೂ ಮೇಲು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಿಂಗಾಫ್‌ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉರಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ವ್ಯಾವಾಣಿಕ್ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯು ಆಕ್ಸೈಡು ವಾತಾವರಣ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡನ್ನು ಸೂರ್ಯವಿಕಿರಣದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು. ಆ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಥವಾ ಕೊಳವೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ತಲಷಿಸುವುದು. ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಉರಿಸುವುದು. ಸೂರ್ಯವಿಕಿರಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೂಲದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ದಷ್ಟ ಅನಿಲ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು – ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದೆಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ‘ತಾಪ ರಾಸಾಯನಿಕ ಉಷ್ಣ ಕೊಳವೆ’ ಎನ್ನುವುದುಂಟು.

ಸೌರವಿಕಿರಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಹತ್ತಾರು ಕಿಲೋವಾಟ್‌ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ಕುಲುಮೆ. ನೂರಾರು ಕಿಲೋವಾಟ್‌ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರಬೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಆಥವಾ ಸಾವಿರಾರು ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳ ಸೌರಗೋಪರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ತಂತ್ರನ ಇಂದು ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನಷ್ಟೇ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಪದಾರ್ಥ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದರೂ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಶಕ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆಯಾಗುವುದು. ಸೌರಿ ಅರೇಬಿಯದಲ್ಲಿ 350 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಘೋರೋಘೋಲ್‌ಯಿಕ್ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ ನಕವನ್ನು ವಿದ್ಯುದ್ವಿಭಜನ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಲೈನಲ್ಲಿ ದಷ್ಟ ಅನಿಲ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು 400 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಮುಖ್ಯ ಹೆಚ್ಚೆಗಳೇ ಸಾರಿ.

ಕಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರವಿದ್ಯಾ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನ

ನೀರು ಮತ್ತು ವಾಯು

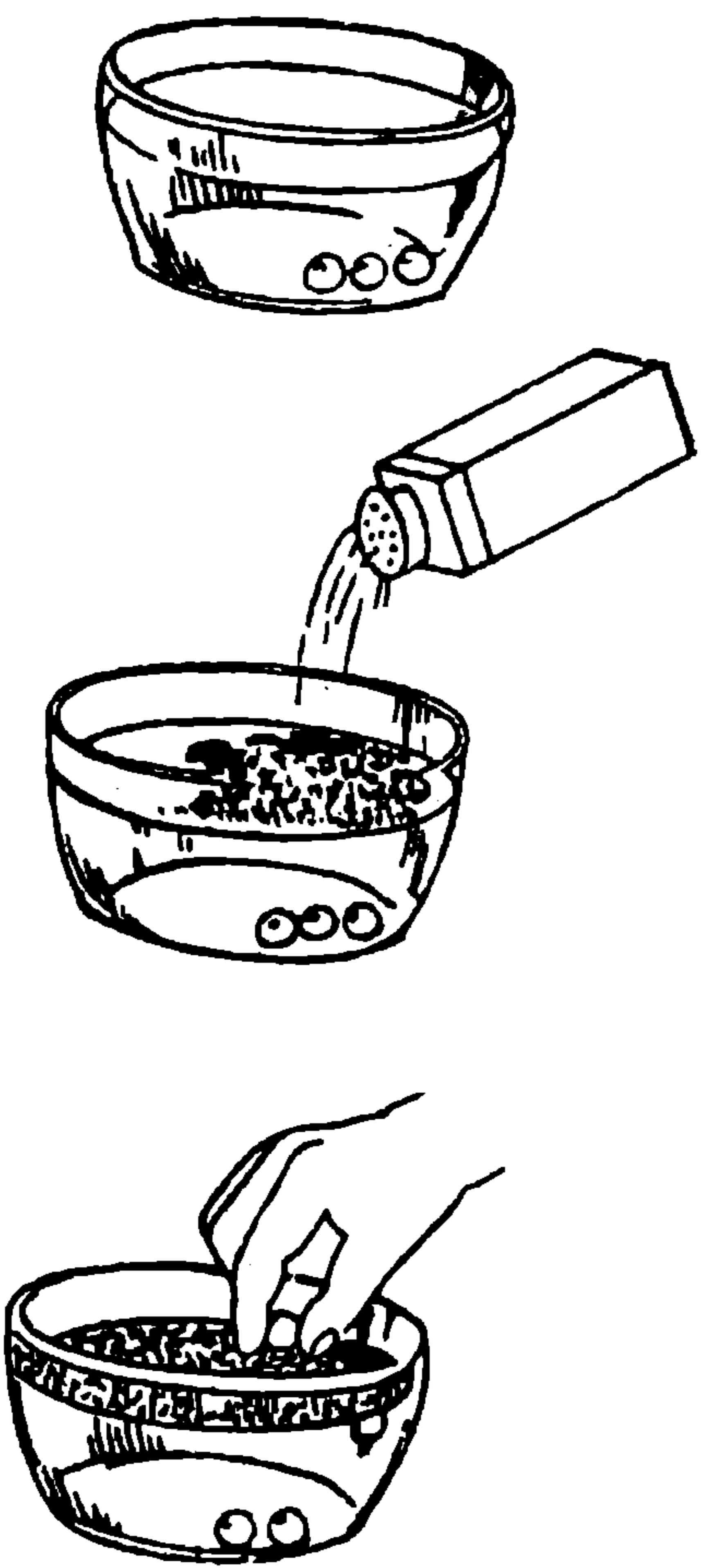
— ಡಿ.ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪಾಠ್ಯಾಂಶ

1. ಒಂದು ಗಾಬಿನ ಚಿಕ್ಕ ಬೋಗುಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊ. ಅದರಲ್ಲಿ 2 – 3 ಗೋಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕು. ಯಾವುದೇ ಕೈ ಚೀಲ ಬಳಸದೆ. ಬೆರಳುಗಳು ಒದ್ದು ಆಗದಂತೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಅದ್ದಿ ಗೋಲಿ ಹೊರತೆಗೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರಿಗೆ ಹೇಳು. “ಅಸಾಧ್ಯ, ನೀನೇ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸು” ಎಂದು ಆವರು ಮರು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು – ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 1 ಮಿಮೀ. ದಪ್ಪಕ್ಕೆ ಮೈಗೆ ಹಾಕುವ ಟಾಲ್ಯೂಂ ಪೌಡರ್ ಚಿಮುಕಿಸು. ನೀರಿನೊಳಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಾಕಿ ಗೋಲಿ ಹೊರತೆಗೆ. ಬೆರಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಟಾಲ್ಯೂಂ ಪೌಡರ್ ಲೇಪ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ನೀರಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ 1, 2, 3).

ಟಾಲ್ಯೂಂ ಪೌಡರ್ ನ ಪ್ರಥಾನ ಫಟಕ ‘ಟಾಲ್ಯೂಂ’. ಇದರ ಯಾವ ಗುಣ ಮೇಲಿನ ವಿಧ್ಯ ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ? ನೀನೇ ಉಂಟಿಸು.

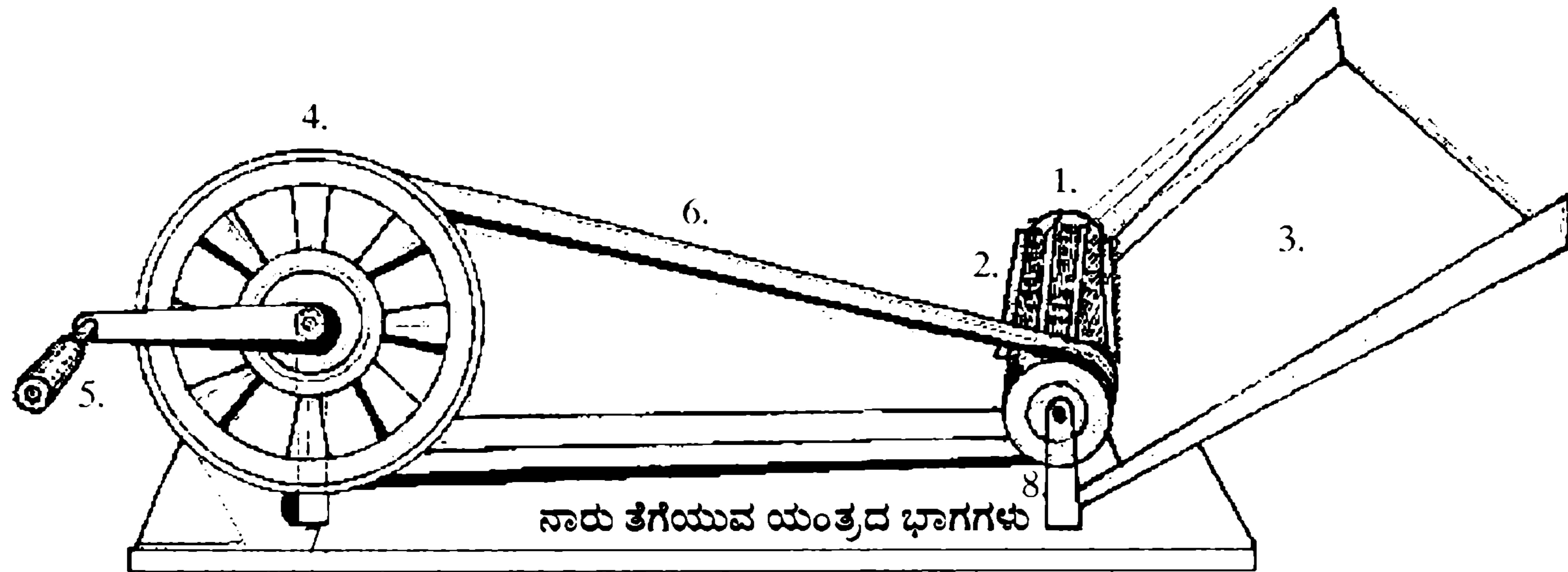
2. ಒಂದು ಗ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊ. ಎರಡು ಸೋಡಾ ಶ್ವಾಸ (ಹೀರುಗೊಳವೆ)ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಒಂದು ತುದಿ ನೀರಿನ ಬಳಗೂ ಇನ್ನೊಂದರ ಒಂದು ತುದಿ ಗ್ರಾಸಿನ ಹೊರಗೂ ಇರುವಂತೆ ಭಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ಕುಡಿ (ಚಿತ್ರ 4). ಅಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಿಂತೆ ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಹೇಳು. ಅವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ನೀರು ಹೀರುವಾಗ ಗ್ರಾಸ್ ಹೊರಗೆ ತುದಿ ಇದ್ದ ಹೀರುಗೊಳವೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ದುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿದ್ದರೆ ನೀನು ಗೆಲ್ಲುವೆ.

ವಾಯು ಮತ್ತು ನೀರು – ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ವಿಧ್ಯ ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ? ಏವರಿಸಬಲ್ಲೆಯಾ?

ಇವು ಮಾತ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಳೆ (ಭಾತಾಳೆ) ಹಾಗೂ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ನಾರು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು ಉಪಕಸಬ್ಬಾಗಿದೆ. ಶಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ಕತ್ತಳೆ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೇನೆ ಹಾಕಿ. ನಾರನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಲು ಕತ್ತಳೆಯನ್ನು ತೆಂಗಿನ ದಾಂಡುವಿನಿಂದ ಕೆಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳಿತ ನಾರು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನ್ಯಾನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ

ಆಲಗು ಮತ್ತು ಇಳಿಜಾರು ಮಣಿಯ ನಡುವೆ ಕತ್ತಳೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿ ಒಡಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೈಕಲ್ ರಿಮ್ ಅನ್ನು ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಆಗ ರಿಮ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವ ಆಲಗು ಚಕ್ರವು ಸುತ್ತು ಹಾಕಲು ವ್ಯಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆಲಗು ಚಕ್ರದ ವ್ಯಾಸ ರಿಮ್ ಚಕ್ರದ $\frac{1}{10}$ ರಷ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ಆಲಗು ಚಕ್ರವು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕತ್ತಳೆಯ ಮೇಲಿನ ತೊಗಟೆ ಹೊರ

1. ರಾಟೆ	2. ಅಲಗುಗಳು	3. ಇಳಿಜಾರು ಮಣಿ	4. ಸೈಕಲ್ ರಿಮ್
5. ಒಡಿಕೆ	6. ಬೆಲ್ಲೆ	7. ಆಧಾರ	8. ಸ್ಕ್ರೂಂಡ್ (ನಿಲುವು)

ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಒಮ್ಮೆ ನಾನ್ಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಾರಮಾಡುವಾಗ ಸರಳ ಯಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾನು. ಹಲ್ಲುಚಕ್ರ. ಸ್ಕ್ರೂಕೆಚ್ಚೆ ಚಕ್ರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ. ಸೈಕಲ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವವನ್ನು ಕೃತಿಗಳಿಸಿದಾಗ ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ ರೂಪಗೊಂಡಿತು.

ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಚರಕವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್‌ನ ರಿಮ್. ಆಲಗುಗಳು ಮರದ ತುಂಡು. ಇಳಿಜಾರು ಮಣಿ. ಆಧಾರ ಸ್ಕ್ರೂಂಡ್. ಬಾಲ್ ಬೇರಿಂಗ್‌ಗಳು. ಒಡಿಕೆ. ಬೆಲ್ಲೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿತು.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸೈಕಲ್ ರಿಮ್ ಅನ್ನು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲಗುಗಳು ಮರದ ತುಂಡನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದೆ. ಈ ಮರದ ತುಂಡು ಮತ್ತು ಇಳಿಜಾರು ಮಣಿಗಳನ್ನು 2 ಸೆಮೀ ಸ್ಕ್ರೂವುಳಿಸಿರುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದೆ. ಈ ಎರಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೆಲ್ಲೆನಿಂದ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬರುತ್ತದೆ. ಕತ್ತಳೆಯನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಹೊರತೆಗೆದು ಮತ್ತೆ ಆಲಗು ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ರಸ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ದೊರೆಯುವ ನಾರನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳಿದು ಒಣಿಸಬಹುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಆಲಗು ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಇಳಿಜಾರು ಮಣಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದಲೂ ನಾರನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕತ್ತಳೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನಾರನ್ನು ಸೆಣಬಿ ಎಂದೂ. ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಬರುವ ನಾರನ್ನು ಚಗರೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೆಣಬಿನಿಂದ ಹಗ್ಗ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕತ್ತಳೆಯ ಮೇಲೆ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಕಾಗದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಾ ಅದರ ರಸವನ್ನು ಸೀಡಿಮುದ್ದು ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಾ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಚಗರೆಯನ್ನು ಹಗ್ಗ. ಕಾಲೀರಸು. ಬ್ರಹ್ಮ. ದಿಂಬಿ. ಹಾಸಿಗೆ. ಸೋಫ್. ಹಲವು ರೀತಿಯ ಬೋಽಜ್ಞಗಳ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ

ವಯತ್ಸಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಪೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 25 ಕ.ಗ್ರಾ. ಕತ್ತಾಳೀಯಿಂದ 10 ಕ.ಗ್ರಾ. ನಾರನ್ನ ಹೊರತೆಗೆಯಬಹುದು. ಕೇವಲ 100 ರೂಪಾಯಿ ವಿಚಿಂತನ್ನಿಲ್ಲ ಈ ಸಾಧನವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಲೇಖಿಕರನ್ನು 'ರೈತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೌರ್ಯ ಶಾಲೆ. ಘನಕೆರೆ. ಮಂಡ್ಯ ಶಾಲಾಕ್ಷು 571429' ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು)

ಜೀನು ಪ್ರಪಂಚೀನೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ

ಜೀನು ಗೂಡಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಜೀನು ಸಾಕುವವರು ಗೂಡನ್ನು ತೆರೆದ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರವಾಹವೇ ಒಳಹರಿದರೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತರುತ್ತದೆ. ಗೂಡನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ತೆರೆದಾಗ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜೀನೋಣಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ವಸಾಹತಿನ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗಬಹುದು.

ಒಂದು ಹೇಳಿ ಜೀನು ಗೂಡನ್ನು ಓಗೆ ತೆರೆದಾಗ ಜೀನು ತುಂಬಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಜೀನಿನ ವಾಸನೆ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಾರು ಮೇಟರುಗಳಾಚಿ ಈ ವಾಸನೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬಡಿಯುತ್ತದೆ. ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಇದ್ದರಂತೂ ನೂರಾರು ಮೇಟರುಗಳ ವರಗೂ ಈ ವಾಸನೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಜೀನಿನ ಇಳುವರಿ ಸಾಕಮ್ಮು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಓಗೆ ವಾಸನೆ ಬಡಿದಾಗ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀನೋಣಗಳು ವಾಸನೆಯ ಮೂಲದೆಡೆಗೆ ಹಾರಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಓಗೆ ಜೀನೋಣಪೊಂದು ಒಳನ್ನಗ್ರಿ ಜೀನನ್ನು ಲಾಭಿಸಾಡಿ ತನ್ನ ಗೂಡಿಗೆ ವಾಪಾಸಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮೊದಲ ದರೋಡೆಕೋರ ಜೀನೋಣ ಹೋದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ತನ್ನ ಗೂಡಿನ ಜೊತೆಗಾರರೋಡನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಗಳಿಗೆ ಈಗ ಜೀನಿನ ದಾಹ ಹತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಜೀನು ಸಾಕಣೆದಾರ ತೆರೆದ ತಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಈಗ ಒಂದ ದರೋಡೆಕಾರರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರವೇಶ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಹುಡುಕುತ್ತವೆ. ಶಾಂತಿಭಂಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ತಟ್ಟಿಯ ಜೀನೋಣಗಳು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಗೂಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಗಮನಹೊಟ್ಟಿರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದರೋಡೆಕಾರ ನೋಣಗಳು ಮೂಲತಟ್ಟಿಯ ಜೀನೋಣಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅನುವ ಮಾಡಿರುವ ದ್ವಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಒಳಗೆ ನುಸ್ತಳುತ್ತವೆ. ಜೀನು ಓರಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ದ್ವಾರದಿಂದ ವಾಪಾಸಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರರನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಲಗ್ಗಿಹಾಕುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಮೂಲ ವಸಾಹತು ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇನೋ. ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಲಾಡಪ್ಪು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ದರೋಡೆಕಾರರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಗೂಡುಗಳೊಳಗೇ ಸಮರ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಗಾರ ನೋಣಗಳ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ವಸಾಹತಿನ ಹೊತ್ತು ಹೊದಲ ಸಾವು ರಾಜೇ ಕೇಟಿದ್ದು.

ತಾಯಿಯಂತಿದ್ದ ಇದರ ಸಾಬಿನ ಆನಂತರ ಉಳಿದ ಜೀನೋಣಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತವೆ. ಶರಣಾಗುತ್ತವೆ. ಜೀನೋಣಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಬಲ ಅಥವಾ ಕಸುಪೂ ಇಲ್ಲದೆ. ಹೊಸ ರಾಜೇಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾರದೆ ಸೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ವಿಜೇತ ನೋಣಗಳಿಗೆ ವಿಧೇಯವಾಗುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮದೇ ವಸಾಹತಿನ ಜೀನನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿಹೊಡೆದ ಜೀನೋಣಗಳ ವಸಾಹತಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉಳಿದ ಬಾಳನ್ನು ಕೆಳಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ದರೋಡೆಕಾರ ಜೀನೋಣಗಳಿಗೆ ಆಕುಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಅಡಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲ ಜೀನು ತಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಲಗ್ಗಿ ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಅವಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಮುನ್ನಗೂತ್ತವೆ. ಈ ಬೇರೆ ವಸಾಹತಿನ ಕೇಟಿಗಳು ಹೆದರಿ. ಒವದಾಸೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಡಿದಾಡಿ ಸಾಯುವುದೂ ಉಂಟು.

ಓಗೆ ಸಾಂಕ್ಷಮಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಲಾಭಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜೀನಿನ ವಾಸನೆ ಸಾಂದ್ರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಸಾಹತುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಚೋದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳಿಹೊಡೆಯುವುದು ಸಾಂಕ್ಷಮಿಕವಾಗಿ ಜೀನುಗಳು ನುಗ್ಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಜೀನು ಸಾಕಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಓಗಾದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಿಸಲು ಅಸದಳ. ಓಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸಾಹತುಗಳಿಗೆ ಲಗ್ಗಿ ಹಾಕವಾಗ ಕೆಲಪ್ಪಾಮೈ ಜೀನೋಣಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೋಂಪು ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿವಾರಿಸಲು ಅನವಶ್ಯವಾಗಿ ತಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತೆರೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಆದರ ಶಾಂತಿ ಭಂಗಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅವಗಳ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ವೇಳಾರ್ಕಮ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜೀನು ಸಾಕಣೆದಾರರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

— ಕೆ.ಎಸ್. ಚುದಿಶ್ವರ್

ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದಂತೆಯೇ ಭೂಮಿಯ ಆರೋಗ್ಯವೂ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯ. ಅದು ಹೆಡದಂತೆ. ಅದರ ಸಮರ್ಪಣೆಯಲನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದು ಹೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಮಣ್ಣನಿಜೀವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ, ಸಜೀವ ವಸ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುವ ಎರೆಹುಳುವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಣಿದ ಲಕ್ಷ್ಯವಲಕ್ಷ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವಗಳ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ಮಣ್ಣನ ಘಲವತ್ತತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದುವುದು.

ಮಣ್ಣನ ಕಣಗಳ ರಚನೆ. ಅವಗಳ ಜೋಡಣೆ. ನೀರನ್ನ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮಣ್ಣನ ಸಾಮಧ್ಯ. ಮಣ್ಣನ ಆಮ್ಲತೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು. ಘಲವತ್ತತೆ. ಖಿನಿಜಾಂಶಗಳ ಸಾಂದೃತೆ ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಲೂ. ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದಿಂದಲೂ ಅವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಉಳಿಮೆಯ ರೀತಿ. ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮಣ್ಣನ ಗುಣಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಾಧ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ಕೃಷಿಯ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕೇವಲ ಉದರ ಪೋಷಕಾಗಿರದೆ. ಒಂದು ಉದ್ದಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳಿವೆ. ನೇಸರ್ಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕೃಷಿ ಮುಂತಾಗಿ.

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ. ಇವರದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೇಷ್ಠಕೃಷಿಯ ಪಿತಾಮಹ ಜಪಾನಿನ ಕೃಷಿಕ ಮಾನೋಬ ಘರ್ಕವೇಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆತನ ಪ್ರಕಾರ ಗಿಡಮರ ಬೆಳೆಯುವದನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಜೀವರಾಶಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬಲ್ಲವು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಾಗುವ ಗಿಡಮರಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ರೋಗರುಜನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವಷ್ಟು ದುರ್ಭಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಿಡಮರಗಳು ರೋಗನಿಯಂತ್ರಣಾಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೀಟನಾಶಕ, ಕಲೆನಾಶಕ, ರೋಗನಾಶಕಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಉಳಿಮೆ, ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ

ಕಳೆಕೀಳುವಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಘರ್ಕವೇಕ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇವುವುದುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು, ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಜಪಾನಿನ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಸಸ್ಯಗಳ ಎಲೆ, ಕಾಂಡ, ಬೇರುಗಳ ಕೊಳೆತು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಅಜೋಲ - ಬಿಳಿನೀಲಿ ಪಾಚಿಯಂತಹ ಸಸ್ಯಗಳು. ವಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಮಲಮೂತ್ರಗಳು. ಜೀವಿಗಳು ಸತ್ತು ಕೊಳೆತಾಗ ಬರುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೆರೆಹುಳು, ಹಸ್ಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ (ಮೊಂಗೆ, ಗ್ಲೂರಿಸಿಯಾ, ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯದ ಸಸ್ಯಗಳು, ಕಳಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ). ಬೇರಿನ ಒಂದಿ. ಎಣ್ಣೆ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂನಂತಹ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಅಣುಗೊಬ್ಬರ. ಚರಂಡಿಯ ಕೊಳ್ಳಿನೇರು. ಈ ಬಗೆಯ ಎಲ್ಲಾವೂ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಪಯುತ್ತ. ಇವಗಳನ್ನು ರ್ಯಾತ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು.

ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನ ಸುತ್ತ ಸುಬಾಬುಲ್, ಗ್ಲೂರಿಸಿಯಾ. ಮೊಂಗೆಯಂತಹ ಹಸ್ಸಿರುಗೊಬ್ಬರದ ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸೋಗೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಹಸ್ಸಿರುಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಆತಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಖಿನಿಜಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಜೋತೆಗೆ ಮಣ್ಣನ ಘಲವತ್ತತೆ ಸಾರತೆ. ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಎರೆಹುಳುವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಬೇಸಾಯದಿಂದ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಆಫಾ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿವೆ. ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಮಣ್ಣನ ಉಷ್ಣತೆ, ತೇವಾಂಶಗಳನ್ನು ಹದವಾಗಿರಿಸಿ. ಬೇರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ. ಬೆಳೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಆದಶರ್ವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾದೊಡನೆ ಹಾಮೋಜ್ನೆ ಹಾಗೂ ಎನ್‌ಜ್ಯೇಮ್ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸರಣಿ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವಗಳ ಚರ್ಚಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ ಘಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿದುವುದು. ಇದರಿಂದ ಗಿಡವು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಈ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

1. ಗಡಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಮಣ್ಣನ ರಚನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ. ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಣ್ಣ ಕೊಳ್ಳಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.
3. ಗಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಸಂಭಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಮಣ್ಣನ ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳ ಶೃಂಖಲೆಯನ್ನು ಬುರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
5. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೂಕ್ತಪೋಷಕಗಳು ಹಾಗೂ ಲಘುಪೋಷಕಗಳು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
6. ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ರುಚಿ. ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
7. ಕ್ರಿಮಿಕೇಟ್ ಹಾಗೂ ಕೆಲ್ಗಳ ಉಪದ್ವಷಣನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಬೇಸಾಯ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಭಾರತದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ 1950 – 51ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 51 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಿಂದಿಂದ್ದು 1990 – 91ರ ವೇಳೆಗೆ 175 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಹಸಿರುಕ್ಷಾಂತಿ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳು ಬರಿ ಜ್ಯೋವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡಲಾರವು. ಅದ್ದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಂದೆಡೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ದೊರಕದೆ ಕೃಷಿತ್ವದ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಹಾಯ ಸೂಕ್ತಾಣಗಳು ಸತ್ತು. ಭೂಮಿ ಸತ್ತುರಹಿತವಾಗಿ, ಜೊಳು ಮತ್ತು ಭೂಸವೇತಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾರಜನಕ. ರಂಜಕ. ಪ್ರೊಟ್ರಾಫ್ ಮುಂತಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ದೋರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗಿವೆ. ಪರ್ಫಾಕ್ಟ್ 2 – 3 ಬೆಳೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಚಿವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯ ಆಮ್ಲತೆಯನ್ನು ಏರುಪೇರು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಗಿಂಬಿಬೊ (ಆಮ್ಲತೆಯ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಕ) 6.5 ಯಿಂದ 7.5 ಇರಬೇಕು. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪೋಷಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಸಭರಿತವಾಗಿ. ಹುಲಸಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂದುವರಿಯು ಅಮ್ಮಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆವುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಈ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿಗುವ ಫಷಲು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗನಾಶಕ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅವಗಳನ್ನು ಸಂಪಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಂತಹ ಹೋಸ ಹೋಸ ತಳಿಗಳ ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳಲಿಡಿದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸದೆ ಯಥೇಚ್ಚಿವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಆತಿ ಉಪಕಾರಿಯಾದ ಮತ್ತು ರೈತನ ಮಿತನೆನ್ನು ಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎರೆಮಳುಗಳಿಗೆ. ಉಪಯುಕ್ತ ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಣ್ಣನ ಭೌತಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೋವಿಕ ಗುಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ನಿಷ್ಪಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವೆಡೆ ಮಣ್ಣನ ಫಲವತ್ತತೆ ನಾಶವಾಗಿ ಮಣ್ಣ ಸಾರವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ದೇಶ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಾವು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಈಗ ರೈತರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಆದಕಾರಣ ಇದೇಗ ನಾವು ಮಣ್ಣನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಡಗಳು ಭವವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವಗಳ ಬೇಳವಣಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಳಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾಗೂ ಮಳೆ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ

ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅತಿಹಚ್ಚು ಇಷ್ಟವರಿ ಬರುವುದು. ಜ್ಯೋತಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಖಚಣ್ಣನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಣ್ಣನ ಆಮ್ಲತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಣಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 6.5ಯಿಂದ 7.5 (pH) ಇರಿಸಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಳು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕ ಇಷ್ಟವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ನಿನಗೆ ಮೈ ಸೌತ್ತ ?

1. ಮನುಷ್ಯ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಳಿದ?
2. '೨೦ಡಿಯಾ ೨೦ಕ್'ನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದರು?
3. ಲೋಹ ಅದಿರುಗಳ ಗಣಗಾರಿಕೆ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು?
4. ಕಬ್ಬಿಣ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಕುರುಹುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ?
5. ಚೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಭಾರೀ ಗೋಡೆ ಸುಮಾರು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನದು?
6. ಭಾರತೀಯರ ಉತ್ತರ ಕೆಲಸದ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಕುರುಹುಗಳು ಯಾವುವು?
7. ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏಶೇಪ ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಯಾವುದು?
8. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಗಡಿಯಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಡಿಯಾರ ಯಾವುದು?
9. ಕ್ಲೋರಿನ್ ಅನಿಲವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಯಾರು?
10. ಟಾರ್ಕ್‌ಎಂಬೆಯಿಂದ ರಂಗುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದವನು ಯಾರು?

ಕಳಿದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು :

1. ಪೋಣಾ. ಆಯಸ್ಕ್ರಿ 8 × 10³⁰ ವರ್ಷ
2. ಇಧ್ಯಲ್ ಮರ್ಕಪ್ಪನ್ ಮತ್ತು ಬುಟ್ಟಲ್ ಸೆಲೆನೊ ಮರ್ಕಪ್ಪನ್
3. ಡಿ -ಲ್ಯೂಸೆಜೆನ್ಕ್ ಆಸ್ತ್ರೋ ಡ್ಯೂ ಇಧ್ಯಲಾಮ್‌ಡ್ರೋ ಟಾಟ್‌ಎಂಟ್
4. ಸಾನ್ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಾನಲ್ಲಿರುವ y ಆಕಾರದ ದೂರದರ್ಶಕ್ಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷ್ಮಘಾ 20.8 ಕೆಂಬ್ರಿ ದೊಡ್ಡದಿದೆ.
5. ಅಟ್ಲಾಮೀಟರ್ = 10⁻¹⁶ ಮೀಟರ್
6. ಕಲ್ಪ = 4320 × 10⁶ ವರ್ಷ
7. ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಬಾಂಬು ಸ್ನೇಷಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ತಾಪ ಸುಮಾರು 50 × 10⁶ ಡಿಗ್ರಿ ಸ್ಲೈಯಸ್
8. 1.72 ಮೆಗಬಾರ್ (ಅಂದರೆ ಒದರ ೨೦ಬಿಗೆ 12300 ಟನ್ ಒತ್ತುಡ) ಕಾನ್ ಎಂಬೆ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಲ್ಯಾ(ಅಮೆರಿಕ)
9. 10⁻¹⁴ ಟೋರಿಬೆಲ್ಲಿ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕನ ಧಾರ್ಮಸ್ ಜೆ. ವಾಟ್‌ನ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ.
10. 60 ಸಾವಿರ ಮೆಗಹೆಚ್‌ (ಅಂದರೆ 6 × 10¹⁰ ಹೆಚ್‌). ಮಸಾಚುಸೆಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಸ್‌ಲೆಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

ಕಾಂಡ ಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣ

ನೃತ್ಯ ಕಲೆ

“ಹಲಸಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಆದರ ಬೋಡ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು?” ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ. “ಇದೆಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಮ್ಮದು. ಬೋಡ್ಯೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಮರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬಿಟ್ಟುರೂ ಮರದ ತುದಿಯ ಕೊಂಬೆಗಳು ಹಣ್ಣಿನ ಭಾರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದೀತೇ? ನಿಮಗೆ ಲೋಕ ಮಟ್ಟು” ಎಂದು ಅನ್ನಬಹುದು ನೀವು. “ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಭಾರವನ್ನು ಕೊಂಬೆಗಳು ತಾಳಿಕಾರವು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮರದ ಬೋಡ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದುವೇ? ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಬಿಡಿ. ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿಗಿಂತ ಹಲವಾರು ಪಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ತೂಕವಿರುವ ಅತ್ಯಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮರದಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಇಂತಹ ಸಂಗತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ?” ಎಂದು ನಾನು ಮರಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ? ಬಹುಶಃ ನಿರುತ್ತರರಾಗುತ್ತಿರಿ ಅಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಒನ್ನು. ಇತರ ಮರಗಿಡಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ. ಹಲಸಿನ ಮರವು ಬೋಡ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಬಿಡುವ ಸಂಗತಿಯ ಒಂದಿರುವ ಕಾರಣವನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಈ ವಿಶೇಷತೆ ಬರಿಯ ಭಾರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಹಲಸಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಳಿಯುವ ಅರಳಿ, ಅಲ, ಅತ್ಯಿ, ಅಂಜೂರ, ಸುರಗಿ, ಬಿಲಿಂಬಿ, ಕೋಕೋ, ನಾಗಲಿಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಗಿಡಗಳು ಹೂ - ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಳಿಯುವುದು. ಕಾಂಡ ಎಲೆಗಳ ಕಂಪಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಫಾವಾ ಈ ಯತ್ನವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿರುವ ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಹಲಸು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಇತರ ಮರಗಳು ಇಂತಹ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ. ಈ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳು ಕಾಂಡದ ಕಂಪಳ ಆಫಾವಾ ತುದಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಬೋಡ್ಯೆ. ಹಳೀಯದಾದ ಕಾಂಡದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹೊರ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹೂ ತಳಿಯಿವಿಕೆಗೆ ಕಾಲಿಪೊಂಬಿರಿ ಎಂದು ಹೇಸರು (ಕಾಲಿ - ಕಾಂಡ; ಪೊಂಬಿ - ಹೂ ತಳಿಯಿವಿಕೆ) ಇದನ್ನು “ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣ” ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹೂ ಮೊಗ್ನಿಗಳ ಹಾಗೂ ಕಾಂಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲತಃ ಎಲೆಯ ಕಂಪಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೂ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಜನ್ಯ ತಳಿದರೂ ಇವುಗಳು ಬೆಳಿಯುವ ವೇಗ ಅತಿ ನಿಧಾನ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಂತೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೂ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಈ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆ ಭಾಗದ ಕಾಂಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಏರುವೇರೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರುವಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಕಕಾರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಮಧ್ಯ ಎಲೆಗಳು ಹಣ್ಣಾಗಿ ಉದುರಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಂಡದ ದ್ವಿತೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ಮೊಗ್ನಿಗಳಿರುವ ಕಂಪಳ ಮೇಲೂ ತೋಗಣಿಯ ಭಾಗ ಆವರಿಸಿ. ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಸೋಗುತ್ತವೆ. ಒಳಗೇ ಉಳಿದುಹೋಗುವ ಈ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೂವಾಗುವ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ತೋಗಣಿಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಲು ಮೊಗ್ನಿಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಸಾರಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಳಿಗಾಗಲೇ ಮೊಗ್ನಿಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೀಯದಾದ ಬೋಡ್ಯೆ ಭಾಗವು ಬೆಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಳೀಯ ಬೋಡ್ಯೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮೊಗ್ನಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ. ಹಳೀಯ ಬೋಡ್ಯೆಯಿದ ಹೊಸ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಮಟ್ಟಿದುವೇನೋ ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೂ ಮೊಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಈ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೇ ಅತ್ಯಿ, ಅಲ, ಅರಳಿ, ಕೋಕೋ, ಬಿಲಿಂಬಿ, ಸುರಗಿ, ನಾಗಲಿಂಗದಲ್ಲಾ ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ತಡವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಹೂ ಬರುವುದು ಕೂಡ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಹೂ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಒಂದು ದಿನ ಹೊರಬರುವುದಂತೂ ನಿಶ್ಚಯ.

ಹೂ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ರೂಪಗೊಂಡು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ತೋಗಣಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಹೊರಬರುವಾಗದೆ ಒಳಗೇ ಉಳಿಯುವ ಸಂಗತಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗಿಡಗಳ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ

ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡಗಳು ಯಾವುದಾದರೋಂದು ಹೊರಗಿನ ಚೋದನೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತವೆ. ಈ ಚೋದನೆ ವಾತಾವರಣದ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತಾಪಕೆ ಅಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಪರಾತ್ ಮಳೆ ಅಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಚೋದನೆಗಳು ಲಭಿಸುವಾಗ ಈ ಗಿಡಗಳು ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೯೦ತಹ ಸಂಗತಿ ಕಾಣೇಸುವುದು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯದ ಕೆಲವು ಮರಗಳಲ್ಲಿ.

ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾನವನೂ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಬೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂ — ಹಣ್ಣು ತಳೆಯುವ ಮಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬೇಳೆದ ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯ ಗಾಯವಾದಾಗಿ. ಅಥವಾ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಡಿದಾಗ ೯೦ತಹ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಿದೆ. (ಮುಖ ಪುಟ್ಟಿನ್ನೇಡಿ) ದಷ್ಟನಾದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಕಡಿದ ಕೊಂಬೆಯ ಉಳಿದಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಷ್ಟು ಮೋಗ್ನಾಗಳು ಕಾಯ್ತಾರೀಲವಾಗಿ ಹೂ ಮೋಗ್ನಾಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಬರುವುದಲ್ಲ.

೯೦ತಹ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿಯ ಕಾಂಡಜನ್ಯ ಪುಟ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ. ಹೂಗಳು ಆರಳಿರುವಾಗ ಅವಗಳಿಗೂ ಆದೇ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಸಿರು

ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ಹಲವಾರು ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ಹಲಸಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂತರ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ೧೦ ಮೀಟರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬೇಳೆದ ಒಂದು ಹಲಸಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೊಡ್ಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಬೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಬೇರುಗಳಿಂದಲೂ ನೆಲಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಾಗಳು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಯಾವುದೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡು ಹೂ ಮೋಗ್ನಾಗಳಿಂದ ಆದ ಹಣ್ಣಾಗಳು. ಒಂದೇ ಮರವಾದ, ಮರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಾಂಡದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಹಣ್ಣಾಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಹಣ್ಣಾಗಳ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಮಟ್ಟುವ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾದರೂ ಸಮಾನ ಅಂಶ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರುತ್ತವೇಯೇ — ಇದ್ದರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಗಿಡದ ಪಾಲೆಷ್ಟು — ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವಿ ಅಂಶಗಳ ಪಾಲೆಷ್ಟು? ಎನ್ನುವುದರ ಕುರಿತು ಈಗ ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಕಾಲಿಫ್ರೋರಿ ಪದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕಾ ಪದಪೂರ್ವದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲೇಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೇಷ್ಟುಂಡು ನೆರವಾದ 'ವಿಲೇಷಿ'ದ ಗಳಿಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ — ಲೇಷಿಕ)

ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚ

— ಜೆ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ

ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ bathos, bathus ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಆಳ. ಆಳವಾದ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. batho - ಮತ್ತು bathy - ಎಂಬ ಶಬ್ದಕಾಂಡಗಳಿರುವ ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದಗಳಿವೆ. batholith ಎಂಬುದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಕೆಯಿಂದ ತುಂಬ ಆಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ದ್ವೈತ್ಯಾಕಾರದ ಅಗ್ನಿ ಶಿಲೆಯ (-lith = ಶಿಲೆ) ರಾಶಿ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನೂರಾರು ಚ. ಕಿಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ರಾಶಿ. ಅದನ್ನು ಆಳ ಶಿಲೆ ಎನ್ನಬಹುದು. bathometer ಎಂಬುದು ಆಳಮಾಪಕ. ಆಳವನ್ನು ಆಳೆಯಿವ ಉಪಕರಣ. bathometry ಆಳಮಾಪನ ಆಗುತ್ತದೆ.

bathyal ಎಂದರೆ ಸಾಗರಾಳದ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬಂದಿದೆ.

ಬಹುಶಃ ಆದರಿಂದ healthy ಎಂಬ ಶಬ್ದಕಾಂಡವನ್ನು ಸಾಗರ ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಳ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ bathymetry ಎಂಬುದು ಸಾಗರಾಳಮಾಪನ. ಸಾಗರ ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಳದ ಆಳೆಯಿವಿಕೆ. bathymeter ಎಂಬುದು ಸಾಗರಾಳಮಾಪಕ. bathy seaphe ಎಂಬುದು ಸಾಗರ ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಳವಾದ ಭಾಗಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜಲಾಂತರಗಳನ್ನು ಹಡಗು (ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ scaphe = ನೌಕೆ). ಆದನ್ನು ಸಾಗರಾಳ ನೌಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ bathysphere ಎಂಬುದು ಸಾಗರಾಳಗೋಲ. ಸಾಗರ ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಳವಾದ ಭಾಗಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವ ಮುಖುಗುಗೋಳ.

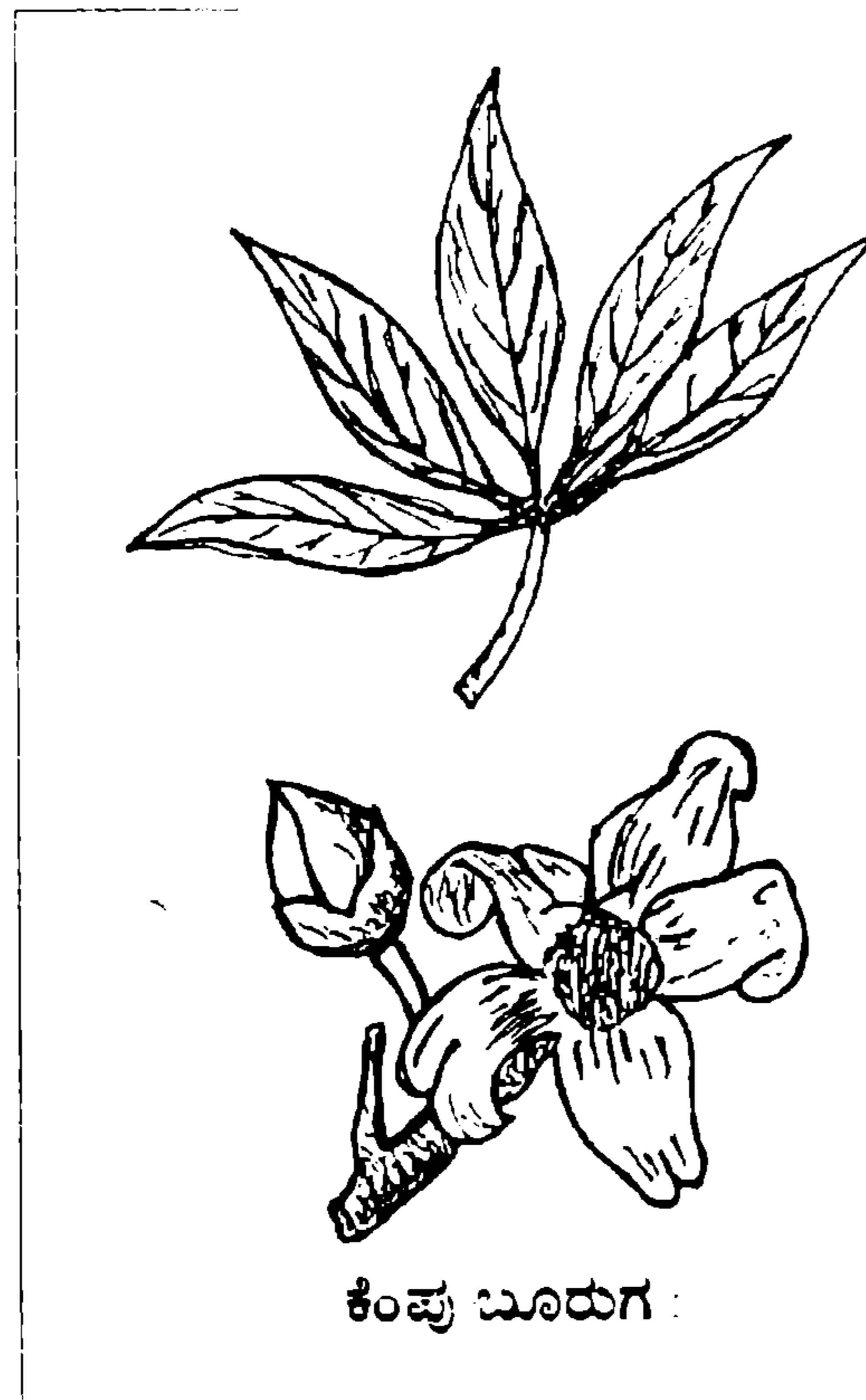
ಹೊ ತುಂಬಿದ ಮರಗಳು

— ಹಿಂದ್ರೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮಹಿತ್ತು —

ಚಳಗಾಲ ಕಳೆದು. ಬೇಸಿಗೆ ಮೊದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅನೇಕ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಮೆರವಣಿಗೆಯೋಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ದಿನಗಳು ಉರುಳಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಕಾವು ನಧಾನವಾಗಿ ವರಿದಂತೆ ಮೊಗ್ನಿಗಳು ಬಿರಿದು ಕೆಂಪು. ಕೇಸರಿ. ಹಳದಿ. ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಮಾರಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮಂದಿನ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಇಡೀ ಮರ ಮಾರಗಳಿಂದ ಮಂಬಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಅಧ್ಯತ ದೃಶ್ಯ. ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀವಿದನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ನೀಲಿ ಆಕಾಶದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಮಾರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು. ಪೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳಿಯುವ ಮರವೆಂದರೆ ಕೆಂಪು ಬೂರುಗ (ರೆಡ್ ಸಿಲ್ವ್ ಕಾಟನ್). 25 ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳಿಯುವ ನೇರವಾದ. ದಷ್ಟಕಾಂಡದ ಕೆಂಪು ಬೂರುಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮರ. ಕಾಂಡದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ರೆಂಬೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಮರ ಎಳಿಯದಾಗಿದ್ದಾಗ. ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳಗಳು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಮರ ಬಲಿತಂತೆ. ಈ ಮುಳ್ಳಗಳು ಬಿದ್ದು. ಕಾಂಡ ನಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಂಪು ಬೂರುಗದ ಮಾರಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವು; ರೆಂಬೆಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವಂತಹವು. ಒಂದೊಂದು ಹೂವೂ ಸುಮಾರು 100 ಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ಭಾರ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಇಂತಹ ಹೂವೊಂದನ್ನು ನೀವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಹೂವೂ ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದ ಮಾಂಸಲ ಪ್ರಪೂತೀಯಲ್ಲಿದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಹೂವಿನಲ್ಲಾ ಏದು ಅಗಲವಾದ. ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ದಳಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಕೆಂಪು ಬೂರುಗ

ಪ್ರತಿಯೋಂದು ದಳದ ಎದುರಿನಲ್ಲಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೇಸರಗಳು ಗುಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬೂರುಗದ ಮರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಪ ಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಪಾರ. ದುಂಬಿಗಳ ಒಂಟೆ ಒಂಡೇ ಇಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕಾಗೆ. ಗಿಡೆ. ಮೈಸಾ. ಕುಟ್ಟಿ. ಪಿಕಳಾರ. ಕೋಗಿಲೆ. ಕಾಜಾಣ. ಕಿಸ್ಕಾರ. ಮಿನಿಚೆಟ್ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬೆಳಗಿಸಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಮರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಗಲಾಟೆಯಬ್ಜಿಸುತ್ತವೆ. ಪಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು. ಅವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಾಷಿಸುವಾದಲು ಇದೊಂದು ಸುವರ್ಚಾವಕಾಶ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮಾರಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕರಡಿ. ಜಂಕೆ. ಹಡವೆಗಳು ಬರುವುದು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ.

10 – 15 ಸೆಂಟಿಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದು ಮತ್ತು 3 ರಿಂದ 5 ಸೆಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ದಷ್ಟದ ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರದ ಕಾಯಿ. ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಿಯುತ್ತವೆ. ಮರದ ಮೇಲಿರುವಂತೆಯೇ ಈ ಬಲಿತ ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಡು ನವಿರಾದ. ರೇಷ್ಟೆಯಂತಹ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಈ ಮರದ

ಬೀಜ ಪ್ರಸರಣದ ತಂತ್ರ. ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ – ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬರುವ ಈ ‘ಅಜ್ಞಯ ಕೊದಲಿ’ನಿಂದಲೂ ಮರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕೈ ಬೆರಳುಗಳಂತೆ. ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಹೊರಡುವ ನ ಎಲೆಗಳ ನೇರವಿನಿಂದ. ಹೂವು ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗಲೂ ಮರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

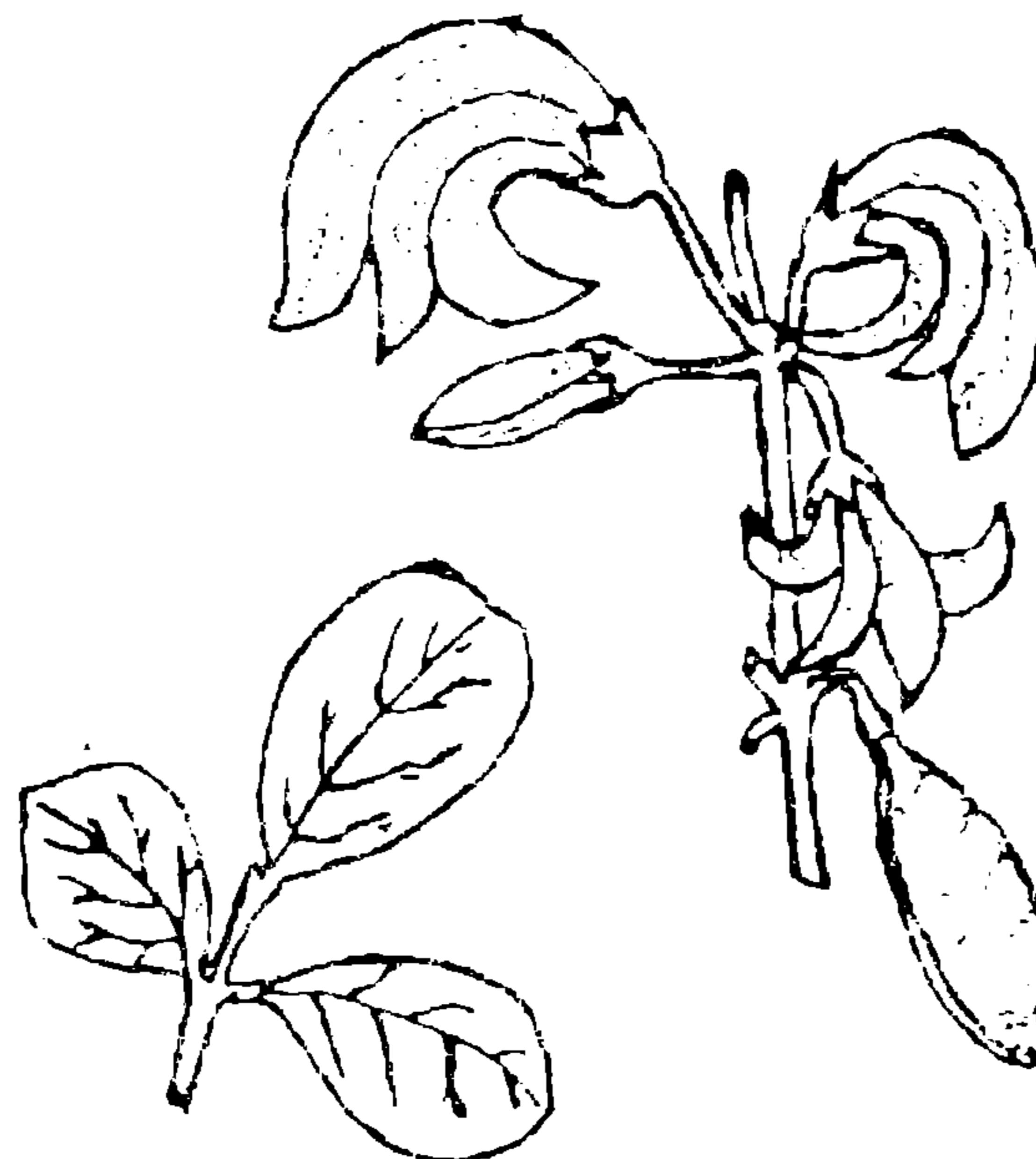
ಕೆಂಪು ಬೂರುಗದಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾದ ಮರವೆಂದರೆ ಹಳದಿ ಬೂರುಗ ಅಥವಾ ಅರಿಶಿನ ಬೂರುಗ. ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡ ಹೂವಿನಿಂದಾಗಿ ಈ ಪೆಸರು. ಹಳದಿ ಬೂರುಗದ

ಎಲೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ತಿಯ ಗಿಡದಂತೆ; ಒಂದೇ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಪದು ಹಾಲೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ದೇಶವೇ ತವರಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಮರಪೆಂದರೆ ಮುತ್ತುಗ. ಗಂಟುಗಂಟಾದ ಬುಡ. ಅಂಕುಡೊಂಕಾದ ರೆಂಬೆಕೊಂಬೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಮರ. ತೀರಾ ಅನಾರ್ಕಷ್ಟಕ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮುತ್ತುಗ ಬೆತ್ತಲೇ ನಿಂತಾಗಲೂ ತೀರ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟು ನೋಡಿದರೂ ಮರ ಬದುಕಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕುರುಹೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಲಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ. ಫೆಬ್ರವರಿ— ಮಾರ್ಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ತಳಿಯುವ ಮುತ್ತುಗ ಅತ್ಯಂತ ಆರ್ಕಷ್ಟಕ ಮರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗ ಹೂ ತಳಿದ ಕೂಡಲೇ. ವಸಂತ ಯತ್ನ ವ್ಯಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೂವಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳಿರುವ ಮರವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ. ಇಡೀ ಮರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಭೂಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಹೂ. ತಳಿದ ಅನೇಕ ಮರಗಳು ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಡಿಗೆ ಕಾಡೇ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುತ್ತುಗೆ 'ವನಚ್ಚಾಲೆ' ಅಥವಾ 'ಪ್ಲೇಮ್ ಆಥ್ ದಿಪಾರೆಸ್' ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ.

ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವು.
ಬೂರುಗದಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಗಾತ್ರದ್ದು. ಒತ್ತಾಗಿ ಸೇರಿ, ಗೊಂಟಾಗಿ ಬಿಡುವ ಕೇಸರಿಗೆಂಪು; ಕಿತ್ತಳೆಯ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಪ್ರಷ್ಟ ಪಾತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಪದು ದಳಗಳು. ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ದಳ ಕೆಳಮುಖಿವಾಗಿ ಬಾಗಿದ್ದು. ಗಿಡೆಯ ಕೊಕ್ಕಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮರದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹೆಸರು ಈಂ ಶುಕ್ (ಅದು ಗಿಡೆಯೇ?) ಬೂರುಗದಂತೆಯೇ ದುಂಬಿ. ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಸೆಳಿಯುವ ಮುತ್ತುಗದ ಹೂಗಳಿಗೆ ಸೌರಭ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಒಂಗಾಗಿಯೇ ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕಾಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುತ್ತುಗ :

ಪಾಲಿವಾಣ

ಬಿಟಿಪರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಳಪೂರಲು ನೇರವಾದ 1757ರ ಪ್ರಾಸೀ ಕದನ'ಕ್ಕೂ. ನಮ್ಮ ಮುತ್ತುಗದ ಮರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಂಟು. ಮುತ್ತುಗದ ಹಿಂದಿ. ಹೆಸರು 'ಪಲಾಸ'. ಕದನ ನಡೆದ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ನೂರಾರು 'ಪಲಾಸ' ಮರಗಳಿದ್ದು ದರಿಂದ ಆದಕ್ಕೆ 'ಪ್ರಾಸೀ ಕದನ' ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು.

ಅಲಂಕಾರದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥನ ಪಡೆದು, ಫೆಬ್ರವರಿ— ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಹವಳದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಪೆಂದರೆ ಪಾಲಿವಾಣ ಮಧ್ಯವಾ ಪಾಲಿವಾಣ. (ಇಂಡಿಯನ್ ಕೋರಲ್ ಟೀ)

ಇಂದಲೋಕದಿಂದ ಕ್ಷಮ್ಮ ಅಪಹರಿಸಿ ತಂದ ಪಾರಿಜಾತದ ವರ್ಣನೆ ಸರಿಯಂದುವುದು ಪಾಲಿವಾಣಕ್ಕೆ. ಒಂಗಾಗಿ ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಪಾರಿಜಾತವಂತೆ!

ಪಾಲಿವಾಣ. ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೇಳೆಯವ ನೇರಕಾಂಡದ ಸಣ್ಣ ಮರ. ಕಾಂಡವ ಮೇಲೆ ಚೊಪಾದ ಮುಳ್ಳಗಳಿರುವದರಿಂದ. ಈ ಮರವನ್ನು ಶೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಕಂಬವಾಗಿ. ವೀಳೆಯದೆಲೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ. ಮಂಬಳ ಮುಂತಾದ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಲೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಲಿವಾಣದ ಎಲೆಗಳು ಆಗಲವಾಗಿ ಅಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು. ಆಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊನೆ ತುದಿಯಾಗಿ. ಬುಡದಲ್ಲಿ

ಗುಂಡಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಬಿಡಿ ಎಲೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಾವಿನಿಂದ ಹೊರಮೆತ್ತುವೆ. ಮಧ್ಯದ ಎಲೆ ದೊಡ್ಡಾದರೆ ಉಳಿದೆರಡೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣವು. ಕೆಂಪು ಬೂರುಗದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಪಾಲಿವಾಣ ಹೂ ತಳಿದರೂ ಈ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಷ್ವತ್ಯಾಸಗಳುಂಟು. ಪಾಲಿವಾಣದ ಬಣ್ಣ ಬೂರುಗಕ್ಕಿಂತ ಗಾಢ ಕೆಂಪು : ಪಾಲಿವಾಣದ ಹೂಗಳು ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಚೊಪಾದ ಗುಂಪಾಗಿ. ಒತ್ತಾಗಿ ಬೇಳೆದಿರುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹೂ ಗೊನೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣೇಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮರದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೂ ಮಂಬಿ ಸುರಿಯುವುದರಿಂದ ಮರ ನೋಡಲು ಬಲು ಸೋಗಸು.

ಹತ್ತಾರು ಷ್ವಭೇದದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು
ತಪ್ಪದೆ ನೋಡಬಹುದಾದ ತಾಣ. ಹದಿನೇಳರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಸೆಂಟಿಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದುದ ಕಾಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ತ ಹಿಂಡದಾಕಾರದ ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಉಜ್ಜ್ವಲ ಚಮ್ಮೆಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಉರಿಯಿಂದ ಚಮ್ಮೆ ಚುರುಗುತ್ತುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂಟಾಟವನ್ನು ನೇರು ಮಾಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಗಣ್ಣ ಷ್ವಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಲು ಹಾಕುವ ಕೆಂಪು ಹಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೋಡಿಯೂ ಇರುತ್ತಿರಿ.

ಆದರೆ ಆಷಕ್ತಿಯಿರುವವರೆಲ್ಲಿಗೂ ದೇಶರೆಯುವ 'ಚನ್ನದ ಹಾಸಿನ ಸ್ವಾಗತ'ವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಹಳದಿಗೆ ಗುಲ್ಬಾರ್ಮೊಹರ್ (ಕಾಪರಾಪಾಸ್) ಅಥವಾ ರಸ್ಸಿತೀಲ್ಲ್ ಬೇರರ್ (ಕಾಪರಾಪಾಸ್) ಮರದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಸ್ತಿ.

ಫೆಬ್ರವರಿ. ಮಾರ್ಚನಿಂದ ಮೇ ತಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಷ್ಟುಬರ್ಷನಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ. ಪರ್ವತೀರಡು ಬಾರಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಚನ್ನದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗುವ ಈ ಮರ. ಒಂದಿಮ್ಮೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೂ ಸಾಕು. ಪ್ರಷ್ಟಪ್ರಯೋಜನೆಡಿ. ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಚನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಹೂಹಾಸನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹೂವೊಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಗಮನಿಸಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಕಾಳಿಸುವ ಏವರಗಳು ಇಷ್ಟು : ಸುಮಾರು 2.5 ಸೆ.ಮೀ. ಗಳಷ್ಟು ಅಗಲದ ಚನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ದಳಗಳು. ಈ ದಳಗಳಿಗೆ ಅಲೆಅಲೆಯಾದ ಅಂಚು, ದಳಗಳ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕೇಸರಗಳು. ಕೇಸರದ ದಂಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಳೆಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಪರಾಗಕೊಳಗಳು. ತಲೆಕೇಗಾದ ಗುರಾಣೆಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಶಲಾಕಾಗ್ರ. ಮರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹೂವಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುವ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಕಾಯಿಗಳು. 5

ರಿಂದ 10 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದ. 1.5
ರಿಂದ 2 ಸೆ.ಮೀ. ಅಗಲದ ಕೆಂಗಂದು. ತಾಮ್ರ ವರ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರ್ವತಿನಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ತುಕ್ಕ ಒಡಿದ ಕಡ್ಡಣಿದ ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದ ಗುರಾಣೆಯಾಕಾರದ ಈ ಕಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಮರಕ್ಕೆ ರಸ್ಸಿತೀಲ್ಲ್ ಬೇರರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು.

10) ರಿಂದ 15 ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೇಳೆದು. ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಡಿ. ದಟ್ಟವಾದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ನೇರಳೆದಗಿನಿಸುವ ಈ ಮರವನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಎಳಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನುಣ್ಣನೆಯ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ತೊಗಟೆಯಿದ್ದರೂ. ವಯಸ್ಸಾದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ.

ಉದ್ದನೆಯ ಸೀಳುಗಳು ಎದ್ದು
 ಕಾಣುತ್ತವೇ. ಡಿಸೆಂಬರ್.
 ಜನವರಿಯ ಸುಮಾರಿಗೆ
 ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದು.
 ಫೆಬ್ರವರಿಯ ಕೊನೆಯ
 ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೊಸ
 ಎಲೆಗಳು ತುಂಬಿ
 ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತವೇ. ಈ ಮರದ
 ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀವು
 ಗಮನಿಸಿರಬೇಕು. ಹಕ್ಕಿಯ
 ಪ್ರಕೃದಂತೆ ಕಾಣುವ ಗರಿಯ
 ವರಡೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೦ದ
 15 ಜೊತೆ ಕೆರುವಲೆಗಳು
 ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಶುಳತಿರುತ್ತವೇ.
 ಇದು ಬೈಟಿನ್‌ಟ್ರೋ
 ಜೋಡಣೆಯೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ
 ಈಗಾಗಲೇ

ಮಳೆ ಮರ
(ಡಿಪ. ಎಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಡು)

ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ನಿದ್ದೆಗಳ್ಳೆನಿಂದ ಸಫೇ ಮುಖಮಾಡಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ವಿದ್ದಾರ್ಥಿಯನ್ನು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ‘ಚೋಲು ಮೋರೆ’ ಯೆಂದು ಭೇಡಿಸುವುದುಂಟಿಲ್ಲವೇ? ಸಸ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚೋಲುಮೋರೆಯೊಂದುಂಟು. ಮೋಡ ಕವಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕ ಮುಖುಗಿದ ಅನಂತರ ಈ ಮರದ ಕೆರುವಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೇ; ಈ ಕೆರುವಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಕಾವು ಜೋತುಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ. ಇಡೀ ಮರವೇ ನಿದಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಮರವೇ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾದ ‘ಮಳೆ ಮರ’ (ರ್ಯಾನ್ ಟ್ರೀ).

ಮಳೆಮರ, ಬುಹಡಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಆತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಡಿ. ಒಪ್ಪರವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿ ತಂಪು ನೆರಳನ್ನೂದಗಿಸುವ ನೆರಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಸುವ ದೈತ್ಯ ಘಕ್ಕೆ. ಹದಿನ್ಯೆದು ವಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಳೆ ಮರ ಕಾಣಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಬಿರುಕುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕವ್ವ ತೊಗಟೆಯಿರುವ ಈ ಮರ ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು 18ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ.

ಮಳೆಮರೆ ಹೂ ತಳೆಯವುದು ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ರೇಷ್ಯೆಯ ಕುಟುಂಬಂತೆ ಗೊಂಚಲಾಗಿ ರಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಿಳಿ ನಸುಗಂಪು ಬಣ್ಣದ

ಹೊವಿನಿಂದ ಮರವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ
 ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ನತ್ತ
 ಹರಿದ್ವಾರದ ಮರವಾಗಿರುವದರಿಂದ
 ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದುರಿ ಮರ
 ಬೋಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
 ಹೊವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕುವಾಗ ಈ
 ಅಂಶ ನಿಮಗೆ ನೆನಟಿರಬೇಕು.
 ಏಟಿಲ್‌ – ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ
 20 ರಿಂದ 25 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದುದ
 ಕವ್ವನೆಯ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ
 ನೋಡಬಹುದು.

ಕಾಯೋಳಿಗಿನ ಸೀಂ ತಿರುಳು
 ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬಹು ಇಷ್ಟ.
 ಕವ್ವನೆಯ ಕಾಯನ್ನು ಸಿಪ್ಪೆ
 ಬೀಜ. ತಿರುಳಿನ ಸಮೇತ

ಚಿನ್ನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿ ಬೆಂಡನ್ನು
 ತಯಾರಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿದರೆ ‘ಕಾಕ್‌ ಬಾಲ್‌’ ಸಿದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಂಡನ್ನು ಮಾಡದ ಮಕ್ಕಳೇ ಅಪರೂದ. ಮರ ನೋಡಲು ದೃಶ್ಯಕಾರವಾದರೂ ಒಳ ಮರ ಮಾತ್ರ ಬಹು ಮೇದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಇದು ಅನಹ್ಯ.

ಹಳದಿಗುಲ್‌ ಮೋಹರ್‌ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಾಗ ಪ್ರಷ್ಟ ವೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ ಮಳೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಾಗ ತುಂತುರು ಹನಿದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಮರಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು. ಆದರೆ ಈ ತುಂತುರು ಬರುವುದೆಲ್ಲಿಂದ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ‘ಸಿಕಾಡ’ ಎಂಬ ಕೇಟ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೋಶದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಸಿಕಾಡ, ಮಳೆ ಮರದ ಸಸ್ಯ ರಸವನ್ನು ಹೀರಲು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮರದ ಮೇಲೆ ಸೇರುತ್ತವೇ. ಈ ಕೇಟಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯರಸ ತುಂತುರಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೇ. ಮರದ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಖರವಾಗುವ ಇಬ್ಬನ್ ಕೂಡ ಈ ಮಳೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದುಂಟು.

ಕೆಂಪು ಬಿಂಬಿಗೆ ಮುತ್ತುಗೆ, ಪಾಲಿವಾಣಿ. ಹಳದಿಗುಲ್‌ ಮೋಹರ್‌ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಮರಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹೂ ಬಿಡುವ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹವು. ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹವು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀವು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅವಿಭಾಜ್ಯದಿಂದ ಭಾಜ್ಯತೆ

— ಎಸ್. ಎಸ್. ಸೀತಾರಾಮ ರಾಘ್ವ

20 ರಿಂದ 100ರೊಳಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಅವಿಭಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಭಾಜಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಭಾಗವಾಗುವುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ವಿಧಾನವಿದೆ. ಆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮೊದಲು ಆ ಹದಿನೆಂಟು ಅವಿಭಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು.

23, 31, 41, 43, 53, 61, 71, 73, 83, 91 ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷೀಂತ ಚಿಕ್ಕದ್ದು.

29, 37, 47, 59, 67, 79, 89, 97 ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷೀಂತ ದೊಡ್ಡದ್ದು.

ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಭಾಜಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 53. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಭಾಜಕದಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು $(3x - 5y)$ ಸೂತ್ರವಾಗುವುದು. ಅದು 61 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು $(x - 6y)$ ಸೂತ್ರವಾಗುವುದು. ಭಾಜಕದ ಎರಡನೆ ಅಂತಿಯನ್ನು x ನ ಗುಣಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಅಂತಿಯನ್ನು y ನ ಗುಣಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಈಗ $(3x - 5y)$ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ. ಸಂಖ್ಯೆಯ 53ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾನದ ಅಂತಿಯನ್ನು y ಎಂದೂ ಆ ಅಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಉಳಿಯುವ ಭಾಗವನ್ನು x ಎಂದೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು $(3x - 5y)$ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸೋಣ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಘನಃ ಈ ಸೂತ್ರ ಅನ್ಯಯಿಸೋಣ. ಹೀಗೆ ಘನಃ ಘನಃ ಮಾಡಿದಾಗ 53 ಅಥವಾ ಸೋನ್ನ ದೊರೆತರೆ ಆ ಸಂಖ್ಯೆ 53 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ. 3551

$$(3x - 5y) = (3 \times 355 - 5 \times 1) = 1065 - 5 = 1060$$

ಅನಂತರ $(3 \times 106 - 5 \times 0) = 318 - 0 = 318$

ಅನಂತರ $(3 \times 31 - 5 \times 8) = 93 - 40 = 53$

ಆದುದರಿಂದ 3551 ಸಂಖ್ಯೆ 53ರಿಂದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ 6716 ಸಂಖ್ಯೆ 73 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ?

$$(3x - 7y) (3 \times 671 - 7 \times 6) = 2013 - 42 = 1971$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 197 - 7 \times 1) = 591 - 7 = 584$$

$$\text{ಅನಂತರ} 3 \times 58 - 7 \times 4 = 174 - 28 = 146$$

$$\text{ಅನಂತರ} 3 \times 14 - 7 \times 6 = 42 - 42 = 0$$

ಆದುದರಿಂದ 6716 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ 73ರಿಂದ ಭಾಗವಾಗುವುದು.

ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಟಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಭಾಗವಾಗುವುದೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಬೇರೆ ಸೂತ್ರ ಇದೆಯೇ? ಇದೆ. ಈ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಟಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು 7 ರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವವು; ಇನ್ನು ಕೆಲವು 9 ರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವವು. 7 ರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 7 ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. 9 ರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 9 ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

- 1) 47; ಇದು 7 ರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವದರಿಂದ 6 ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ 53 ರಿಂದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದಂತೆಯೇ: ಆದರೆ ಕಳಿ (ಮೈಸ್‌ಸ್‌) ಬದಲು ಕೊಡು (ಪ್ಲಾಸ್‌) ಬಳಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂದರೆ $(3x + 5y)$ ಸೂತ್ರವಾಗುವುದು. ಈಗ 4042 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ 47 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ.

$$(3x + 5y) = (3 \times 404 + 5 \times 2) = 1212 + 10 = 1222$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 122 + 5 \times 2) = 366 + 10 = 376$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 14 + 5 \times 1) = 42 + 5 = 47$$

ಆದುದರಿಂದ 4042 ಸಂಖ್ಯೆ 47 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯ.

- 2) 2923 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ 79 ರಿಂದ ಭಾಜ್ಯವೇ? 79ಕ್ಕೆ 2ನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ 81 ದೊರೆಯುವದರಿಂದ $(x + 8y)$ ಸೂತ್ರವಾಗುವುದು.

$$(x + 8y) = (292 + 8 \times 3) = 292 + 24 = 316$$

$$\text{ಅನಂತರ} (31 + 8 \times 5) = 31 + 40 = 71$$

3) ಕೊನೆಯದಾಗಿ 8439 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ 97 ರಿಂದ
ಭಾಷ್ಯವೇ? 97 ಪಳೆರಿಂದ ಕೊನೆಯಾಗುವುದರಿಂದ 6
ಸೇರಿಸಿ. ದೊರೆಯುವ 103 ರಿಂದ ಸೂತ್ರ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
 $(3x + 10y)$ ಆಗುವುದು.

$$(3x + 10y) = (3 \times 843 + 10 \times 9) = 2529 + 90 = 2619$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 261 + 10 \times 9) = 783 + 90 = 873$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 87 + 10 \times 3) = 261 + 30 = 291$$

$$\text{ಅನಂತರ} (3 \times 29 + 10 \times 1) = 87 + 10 = 97$$

ಅದುದರಿಂದ 8439 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ 97 ರಿಂದ ಭಾಷ್ಯ.

ಮಲೀನಾಡಿನ ಹೋಳಿ. ಕೆ. ತೋಡು. ಅಡಿಕೆ ತೋಟ. ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಡಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಏಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಏಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಕಾಲುಗಳು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಹೋಳಿ. ತೋಡುಗಳ ಕಲ್ಲುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆದಿರುವ ತೂತುಗಳಲ್ಲಿ. ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಜನರು ಇವನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯ ಏಡಿ ಬಹಳ ಮೇದು. ಇದರ ಪ್ರಾರ್ಥೇಶಿಕ ಹೆಸರು 'ಪೇರೆಡೆಂಜಿ' ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಪೇರ್' ಎಂದರೆ ಹಾಲು ಎಂದರ್ಥ. ತುಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಿದರೆ ಹಾಲಿನಂತಹ ಪದಾರ್ಥವು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕುಡು ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಏಡಿಗಳ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಏಡಿಗಳು ಕೂಡಾ ಕಲ್ಲುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೈನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ತೂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿಯ ಏಡಿಗಳು ಮಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ. ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು 'ಬಾನಡೆಂಜಿ' (ಪ್ರಾರ್ಥೇಶಿಕ ಹೆಸರು) ಎಂದು ಕೋಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಾನ್' ಎಂದರೆ ಆಕಾಶ ಎಂದರ್ಥ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಮಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮಳಿಯ ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿತ್ತು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕೋಡಿರಬಹುದು. ಇವು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದು. ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಏಡಿಗಳ ಬಣ್ಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಆಕಾಶಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಏಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ತಿನ್ನಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಡಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ತೂತು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಒಂದು ತುದಿ

ನೀರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಇರಬಲ್ಲವು. ಎರೆಮಳ. ಸಣ್ಣಮೀನುಗಳು. ಹಾಗೂ ಕೇಟೆಗಳು ಇವುಗಳ ಆಹಾರ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಡ್ಡದ್ಡವಾಗಿ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಿಸುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗಭೇದವಿದ್ದು ಹೆಣ್ಣು ಏಡಿಯನ್ನು ಗಂಡು ಏಡಿಯಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಮೀನುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತಹ ಹೆತ್ತುವರ ಪೌಷಣ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಏಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಗಂಡು ಏಡಿಗಳು ಪೌಷಣ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಏಡಿಗಳು ಜೂನ್ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

— ರೇವತಿ ನಂತನ್. ಸುಳ್ಳ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ ಪದಗಳು ಸಿಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಮಾನಾರ್ಥಪದಗಳು ಸಿಗಲಾರವು. ಕಾಬಣ್ಣ ಡ್ರೆ ಆಕ್ಸಿಡನ್. ಆಕ್ಸಿಡನ್. ಹೈಡ್ರೋಫನ್ ಪದಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದವರ್ಗಾಗಿದ್ದರೂ ಆಪ್ರಗೆನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದರ ಬದಲು ಅದು ಕೆಮಿಸ್ಟಿಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಬಾಧಕವೂ ಆಗಲಾರದು. ಪೇಗಾಗಾಗಿ ಸಾಗುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಿನ ದಿನಪೂ ಹೊಸ ಮೊಸ ವೈಫಾನಿಕ ಪದಗಳು ಆಪಿಷ್ಯಾರವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪದಗಳು ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಕನ್ನಡ ಲೇಖಿಕೆಯ ವೈಫಾನಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಯಾಧಾರತ ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಮಾಡಲೇಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ರೆಟ್‌ಎ.

— ಡಾ. ಕಾಶ್ತುರ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀ

ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆ ಮರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಯಾನಕ ಪಟ್ಟಣ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ತೇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗ್ಯಾತ್ತಿ ಆವಶ್ಯಕ.

— ಡಿ. ತ್ವಾಗ್ರಾಸ

(ಮಾತ್ರ. ವಿವರಗಳಿಗೆ 100) ನೇ ದಿಸೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆ ನೋಡಿ

— ಸಂಪಾದಕ) □

ಆಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು

ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭೋದನೆಯಲ್ಲದೆ. ತರಬೇತಿಯಲ್ಲದ ಮಾನವನನ್ನು ಸ್ತೀತಿಸುವ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತೊಹಲಕಾರಿ ಸಸ್ತನಿಗಳು. ಮಾನವ ಕಲಿಸುವ ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಗನೆ ಕಲಿತು ವಿನೋದದ ಹಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಆದರೆ ಅವು ಆಳಿವಿನ ಅಂಚಿಗೆ ಸರಿಯುತ್ತವೆ.

ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ದೆಲ್ಲನಿಡೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಸಿಂಹನೀರಿನ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ಎಂಬೆರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು 1.5 – 3 ಮೀಟರ್ ವರೆಗೂ ಬೆಳೆದು ೪೫೦ – ೯೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ತೂಗಬಲ್ಲವು. ಒಳ್ಳಿಯ ಈಚುಗಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಗಂಟೆಗೆ ೫೦ ಕಿಮೀ. ಹೇಗದಲ್ಲಿ ಈಚಬಲ್ಲವು. ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರವಣ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಬುರುಸು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವೃತ್ತಿಗಳ ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಾಭಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎದುರಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ, ಜಲಚರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗೃಹಿಸಿ ಆಹಾರವೋ. ತಿನ್ನಲಾಗದ ವಸ್ತುವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಬ್ರಾಹೆರಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸೋನಾರ್‌ಗಳ ಕಾಯ ವಿಧಾನವಾದರೋ ಇದೇ ತತ್ವದ ಮೇಲಿದೆ. (ಸೋನಾರ್ – ಸೌಂಡ್ ನ್ಯಾಚಿಗೇಶನ್ ಅಂಡ್ ರೇಂಜಂಗ್ : ಧ್ವನಿ ನೌಕಾಯನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಣಯ) ಆದ್ದರಿಂದಲೇ

— ಕ. ಮಿಶ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ
ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಜೀವಂತ ಸೋನಾರ್ ಗಳಿಂದು
ಕೆರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಡಾಲ್ಟಿನ್ ವರ್ತನೆ

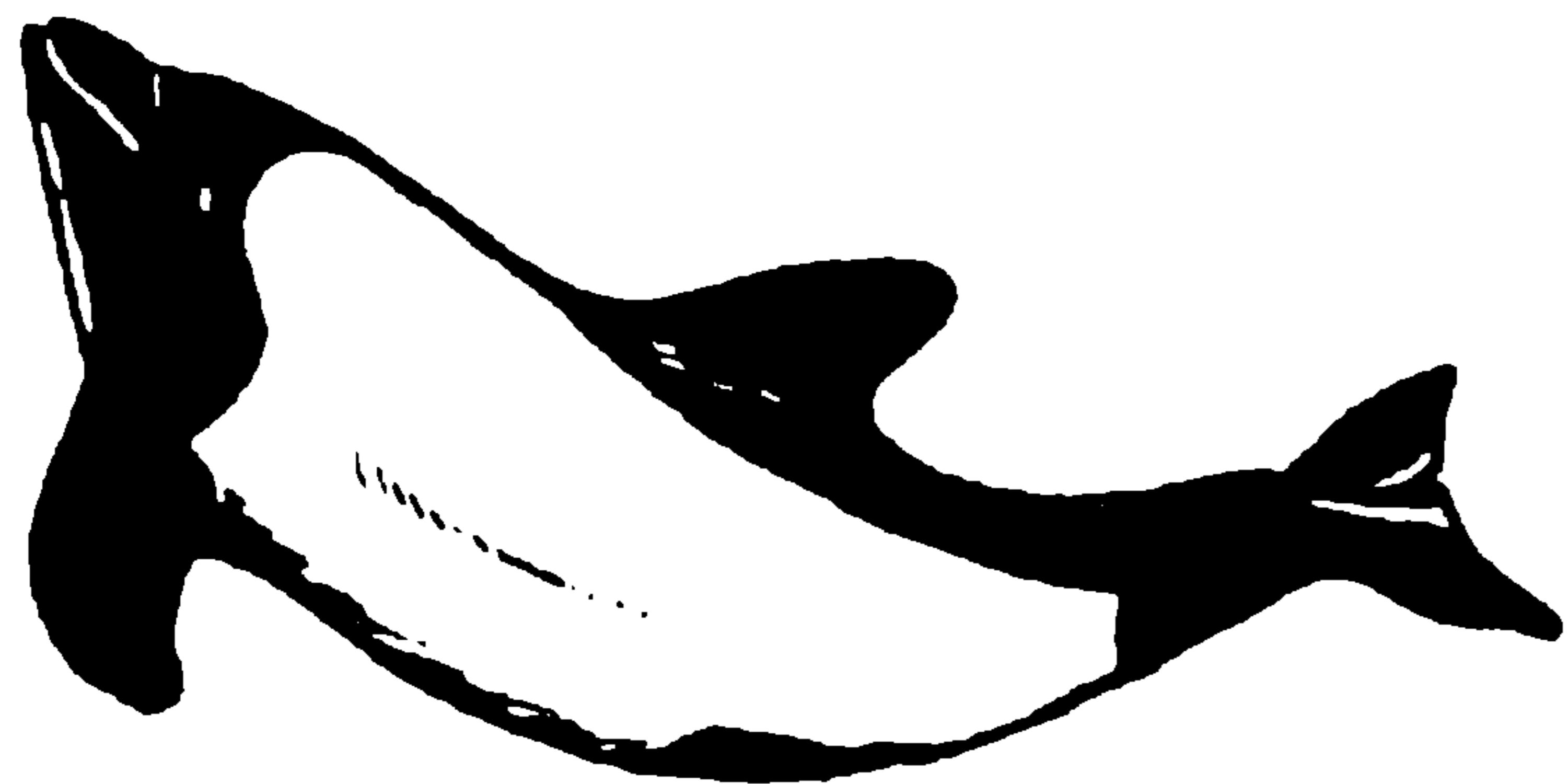
ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಹಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಅವುಗಳ ಮಟ್ಟು ಸ್ವಭಾವ. ದೋಷಗಳನ್ನು. ಘಡಗುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯರಿಯಿಂದ ಒಂಬಾಲಿಸಿ ತೀರದವರೆಗೂ ಬರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಾ ಸದಾ ಚೆಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರಲು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕೀಡಾ ಮನೋಭಾವವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ತಿಂಬಿತ್ತೂ ಯಾನಿಮಾಡದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥ ಪ್ರಾಣಿ. ಅವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಆಸಮಧರಾದವರನ್ನು. ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸೀಲುಕೆದವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ತೀರಕ್ಕೆ ತೆಂದುಬಿಟ್ಟು ಆಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಅಪಾಯ ಬಂದಾಗ ಅವು ಒಗ್ಗೊಡುತ್ತವೆ.

ಅನೇಕ ವಿಧದ ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನು ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಅವು ಬೆಂಕಿಯ ಚಕ್ರದ ನಡುವೆ ನೆಗೆಯುತ್ತವೆ. ನಿಯಂತ್ರಣಕಾರನ ಅಭ್ಯಂಗ ಅನುಷಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಡಂಪಾ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ವಾಟರ್‌ಪೋಲೋ ಅಡುತ್ತವೆ. ಮಾನವನ ಸಂಭಳಗಳನ್ನೂ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅಧ್ಯೇಯಕೆಯಾಗಿ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಗಿದೆ.

ಗ್ಯಾಂಚೆಸ್ ಮತ್ತು (Ganges Susu)
ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಪ್ರಭೇದ

ಬಿಂಳಿ ಡಾಲ್ಟಿನ್

ಕಾಮರ್‌ಹನ್ನ ಡಾಲ್ಟಿನ್

ಅವರ್‌ಗ್ಲೂಸ್ ಡಾಲ್ಟಿನ್

ನಿದ್ರಾ ವೈಶಿರಿ

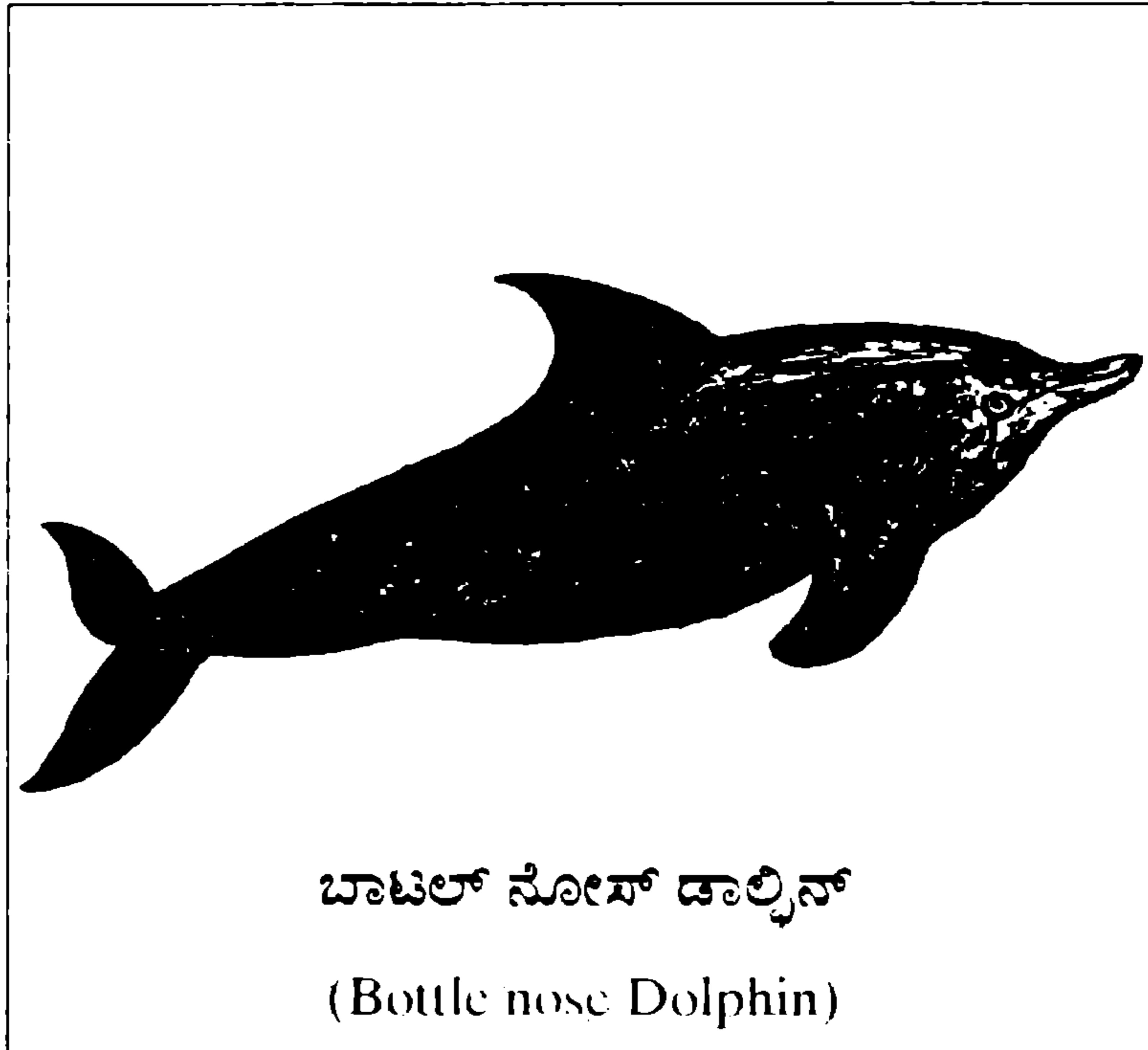
ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಚುತ್ತಲೇ ನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಪಾಮ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಅವು ನಿಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರುಗಳ ಮಿದುಳಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಯಾರ್ಡರಣೆ. ನಾವು ನಿದ್ರೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಿದುಳಿನ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅದರೆ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳ ಮಿದುಳು ಸಹ ಮನುಷ್ಯನ ಮಿದುಳಿನಂತೆ ಎಡ ಮಿದುಳು ಮತ್ತು ಬಲ ಮಿದುಳು ಎಂದು ಬೇರೆಬೆಂದು. ಬಲಪಾಶ್ವದ ಮಿದುಳು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಪಡೆವಾಗ ಎಡಭಾಗದ ಮಿದುಳು ಕಾಯೋನ್‌ನ್ನು ಖಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಡಭಾಗದ ಮಿದುಳು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಬಲಭಾಗದ ಮಿದುಳು ದೇಹದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈಚುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಿದುಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಸೀಗಡಿ, ಬಿಕ್ಕೆ ಮೀನುಗಳು ಇತ್ತಾದಿ. ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಗಭ್ರ ಧರಿಸಿದ ಅನಂತರ ಡಾಲ್ಟಿನ್ ಕಾಯಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮರಿಯನ್ನು ಈಯುತ್ತದೆ. ಅವರುಗಳ ಆಯಷ್ಟೆ 25 – 35 ವರ್ಷಗಳು.

ಸಾಧಿಸಬೇಕಿ:

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶತ್ಯಗಳಲ್ಲದ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾನವನೇ ಇಂದು ಶತ್ಯವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಏನು ಹಿಡಿಯುವವರು ‘ಡಿಫ್ಫ್ಯಾನೆಟ್’ ಎನ್ನುವ ಬೃಹತ್ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ

ಬಲೆಗಳು 25 ರಿಂದ 50 ಕಿಮೀ. ಉದ್ದ್ವಿರುತ್ತವೆ. 15 ಮೀಟರ್ ಆಳದವರೆಗೆ ಈ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬೀಸಬಹುದು. ಬಲೆಯನ್ನು ಬೀಸಿದಾಗ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ಮೀನುಗಳೊಡನೆ

ಬಾಟಲ್ ನೋಸ್ ಡಾಲ್ಟಿನ್

(Bottle nose Dolphin)

ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕೆ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಗಳ್ಲೇ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳು ನಿಷ್ಪಾರಣ ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಮಿನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳ ಉಳಿವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮೆಕೊಳ್ಳಲೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಡಾಲ್ಟಿನ್‌ಗಳಿಂಬ ಸಹ್ಯದರ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತರನ್ನು ಮಾನವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಯುರೇನಿಯಂ ಮತ್ತು ಹೀಟಿಂಗ್ ಬಿಲ್

1945ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬುಗಳು ಸೌರೀಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಷ್ಟೇ? ಅನಂತರ ಅಮೆರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಸರಕಾರದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಶಾಂತಿಯುತ ಉಪಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಾವೇಶನನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಘದ ಕೆರಿಯತು. ಈ ಸಭೆ 1955ರ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿಟ್ಟೆಲ್‌ಎಂಡಿನ ಜನೇವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನ 73 ದೇಶಗಳಿಂದ 1400 ವಿಷ್ಣುನಿಗಳೂ ಸರಕಾರೀ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದರು.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವಿದ್ಯುಜ್ಞತ್ವಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಂದರೆ ಘರಮಾಣು ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಷ್ಣವಿದ್ಯುದಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಬಾಯ್ಲೂರ್. ಟಿಬ್ಬೆನ್‌ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಜ್ಞನಕ (ಜನರೇಟರ್)ಗಳಿಗೆತ್ತಿದೆ. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಲೂರ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ. ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಶಾಖಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಶಾಖಾದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಗಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಉಗಿಯಿಂದ ಟಿಬ್ಬೆನನ್ನೂ ಟಿಬ್ಬೆನಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುಜ್ಞನಕವನ್ನೂ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ. ರಿಯಾಕ್ಟರಿನಿಂದ ಸಿಗುವ ಶಾಖಾನ್ನು ಚೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ - ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಗಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ದಿನದಿನವೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಗಡಲು ಯುರೇನಿಯಮಿನಿಂದ ಸಿಗುವ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಜನೇವಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ಆಕೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯೋದ್ದುಕ್ಕಳಾದಳು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಆದೆಂದರೆ - ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಯುರೇನಿಯಮಿಗೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸರಕಾರ ಕೆಲೋಗ್‌ಗಾಗಿ ನಲವತ್ತು ಡಾಲರುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು. ಆಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕಾಭಾರ ಮಾಡಿ

ಯುರೇನಿಯಂ ಬಳಿಸಿದರೆ ಮನೆ ಬೆಳ್ಳಿಗಡಲು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಲು ಇತ್ತಾದಿ ಇಂಥನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವಿಚ್ಚೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಚ್ಚೆ ತಗಲುವುದೆಂಬ ನಿಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಳು. ಯುರೇನಿಯಂ ನಿಜಕ್ಕೆ ಅಗ್ಗದ ಇಂಥನ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಆಕೆ ಸಮಾವೇಶದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ವಾತಾನ ವಿಭಾಗದವರ ಕೊಂಟರಿಗೆ ಒಂದು ಯುರೇನಿಯಮನ್ನು ತಾನೆಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಇದ್ದಲು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲುಗಳನ್ನು 'ಉರಿಸಿ'ದಂತೆ ಯುರೇನಿಯಮನ್ನು ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಕೊಂಟರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಡುಗಿಯರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು.

ಯುರೇನಿಯಂ 'ಉರಿಯುವುದು'

ರಿಯಾಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ರಿಯಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಆವರು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಫಲ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ರಿಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ತಗಲುವ ವಿಚ್ಚೆ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟು ಡಾಲರ್‌ಗಳಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆವಳ ಹೇಳಿದಳು : 'ನನ್ನ ಹೀಟಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಲು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬದರ ಕಲ್ಲನೇ ನಿಮಗಿಲ್ಲ!'

(ಹೀಟಿಂಗ್ ಬಿಲ್ ಅಂದರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಗಡಲು ಬೇಕಾದ ಇಂಥನದ ವಿಚ್ಚೆ)

ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ದೆ

ಸಿಸಗಾರ್ಡೆಲಿ ಹಾಲಿತ ಕಾರ್

ಪೆಟೋಲಿಯಮ್ ಬಾವಿಗಳ ನೆರಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ನಿಸಗಾರ್ಡೆಲಿ ಬರಿ ಮೀಥೇನ್. ಅನೇಕ ಹಡೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಧಿವಾಗಿ ಸುಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಉಪಯೋಗ ತುಂಬ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆ ನಿಸಗಾರ್ಡೆಲಿನಲ್ಲಿ ಪೆಟೋಲ್ ಬದಲು ಇಂಥನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಒಡಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ ಒಂದನ್ನು ಜವಾನಿನ ಮಜ್ಬ್ರೆ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರ್ಫೋರೇಷನ್‌ನವರು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾರಿನ ಭಾವಣೆ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಿಸಗಾರ್ಡೆಲಿ ಸೀಲಿಂಡರುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಾಗು ಮಿಶನ್‌ಲೋಹದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಸೀಲಿಂಡರುಗಳಿಗೆ ನಾರು ಬೆರೆಸಿದ ಪಾಲ್ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಹೊದಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ತುಂಬ ಹಗುರ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಘನ ಮೀಟರ್ ಅನಿಲ ಒಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಸೀಲಿಂಡರುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 330 ಕ್ಲೋಮೀಟರ್ ಒಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಈ ಕಾರು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಥವನಿಸಿದೆ. ಮೀಥೇನ್ ದಷಟನಿಂದ ಬರಿ ಕಾಬನ್‌ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಹ ತುಂಬ ಅಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಥ. ..

ಮೊಡ್ಲು ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೊರ ವ್ಯಾಕ್ಕೆನ್

ಮೊಡ್ಲು ರೋಗ ಎಂಬುದು ದನಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ (Rinocerous fever) ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ದನದ ಫ್ಲೇಗ್. ಗೋಮಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದು ಒಂದು ವ್ಯಾರಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಜಾಡ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತರ ರೋಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಮೊಡ್ಲು ರೋಗಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿಸಿದ ವ್ಯಾರಸನ್ನು ವ್ಯಾಕ್ಕೆನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ದನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ವಿನಾಯಿತಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪುನಸ್ವಂಯೋಚತ ದಿಎನ್‌ಎ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡ ವ್ಯಾಕ್ಕೆನ್ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಯತ್ನ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಕ್ಕೆನ್ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ದನದ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಕ್ಕೆನ್. ಶಕ್ತಿಗುಂದಿಸಿದ ವ್ಯರಸ್ ಆದುದರಿಂದ ಅದು ರೋಗವನ್ನು ಬರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ದನಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅದು ಪ್ರತಿಜನಕದಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದನದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು (ಆಂಟಿಬೋಡೀಸ್) ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ದನದ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣ ವ್ಯರಸ್ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೂ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳು ಆ ವ್ಯರಸ್‌ನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ರೋಗ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರೆಯುವುದು ಒಂಗೆ.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವ್ಯರಸ್‌ನ ಹೊರಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಟೋನುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವುದು. ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಪ್ರೋ. ಎಮ್. ಎಸ್. ಶೈಲಾ ಅವರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವ್ಯರಸ್‌ನ ಹೊರಮೈ ಪ್ರೋಟೋನುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ರೋಗ ಬರಿಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಟೋನ್ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಪ್ರೋಟೋನನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಬಲ್ಲ ಜೇನಾ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜೇನನ್ನು ವ್ಯರಸ್‌ನಿಂದ ಬೇರೆದಿಸಿ ಪುನಸ್ವಂಯೋಚತ ದಿಎನ್‌ಎ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ಜೇನನ್ನು ಆನ್ ಜೀವಕೋಶಗಳೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀನಿಟ್‌ ಎಂಬೆನಿಯರಿಂಗ್ ಫಲವಾಗಿ ದೊರೆತ ಈ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಟೋನನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರೋಟೋನನ್ನೇ ವ್ಯಾಕ್ಕೆನಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಅದು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತವೆಯಷ್ಟು. ಆಗ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಕ್ತಿಗುಂದಿಸಿದ ವ್ಯರಸ್‌ನೇ ವ್ಯಾಕ್ಕೆನಾಗಿ ಬಳಸುವುದಾದರೆ ಅವು ಶಾಖಿವನ್ನು ಸಂಸಲಾರವು. ಪ್ರೋಟೋನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ತಾವ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ತೊಂದರೆಂಳು. ಏರಡನೆಯಾಗಿ ವ್ಯರಸ್ ಹೊರಮೈಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರೋಟೋನುಗಳ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳೂ ಯಾಕೆ ಬೇಕು? ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಟೋನೆ ಪ್ರತಿಕಾಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನವರಿ 1993

- 5. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಪಲ್ಲೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಟ್‌ಫ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಮಾರು ಅಧಾರಂಶ ಬಡ ಜನ ಪಕ್ಕಿಣಿ ಪಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ: ಜಗತ್ತಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡೆ 30ರಷ್ಟು ಆಲ್ಟಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- * ೨೪ ದಿನಗಳ ಆನವರತ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಳಿಕ 'ಆಕಾಶ್‌ಕ್ಷಿ ಮಾರು' ಎಂಬ ಹಡಗು ಘಾನ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಟನ್ ಪ್ಲಾಟೋನಿಯಮನ್ನು ಜಪಾನಿನ ಟೋಕೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಈ ಆಮದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಅನೇಕರು ಮತಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದರು. ಘಾನ್ ಬ್ರಿಡರ್ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಾಗಿ ಈ ಶತಮಾನದೊಳಗೆ ಜಪಾನು ದೇಶ ಘಾನ್‌ನಿಂದ ೩೦ ಟನ್ ಪ್ಲಾಟೋನಿಯಂನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಲಿದೆ.
- * 'ಜನರಲ್ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆನ್ ಟ್ರೇಡ್ ಆಂಡ್ ಟಾರಿಫ್' (ಖ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕರ ನಿರ್ಣಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಷ್ಣಂದ) - ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಡಂಕೆಲ್ ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಉದ್ದಿಮೆ. ಕ್ಯಾಪಿ. ಡೈಷರ್ ಕ್ರೀತ್‌ಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಮನಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರೀತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವೇಟೆಂಟ್ ಹಂತುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಿಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆರ್.ನರಸಿಂಹ ಪಣಬೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.
- 12. ಅಮೆರಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಡ್‌ ಕಮಿಷನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ (ಯುನೆಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್) ಕಂಡು ಬಂದ ಏಡ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡೆ 46 ರಷ್ಟು ಆಫ್‌ಕನ್ ಅಮೆರಿಕನಾರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಓಸಾಕಾನ್ ಲ್ಯಾಟಿನೋಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೇಕಡೆ 21ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಕ ದ್ವಷ್ಟವನ್ನು ಇಂಜೆಕ್ಟನ್ ಮೂಲಕ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಏಡ್ ಮತ್ತೊಂದು ಬಂದು ಗುಮಾನಿ.
- 17. ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ಲೋಮ್ ಲಾಳ 'ಎಂಡೀವರ್‌'ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಂಸಿದೆ ಗ್ರಿಗೋರಿ ಚರ್ಚಾಗ್ ಮತ್ತು ಮೋರಿಯಾ ರುಂಕೋ ಪ್ಲೋಮ್‌ದ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ನಡೆದರು. ಪ್ಲೋಮ್‌ದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಎಡ್‌ ಕಡ್‌ಬಡ್‌. ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ಲೇಕ್ ಎಡ್, ಎಂಬುದನ್ನು ತೇಳಿಯಲು ಈ ಆಭಾಸ ನಡೆಯಿತು. ಬಿಂದು ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾಂತಾ ಅವರು ಪ್ಲೋಮ್‌ಲ್ಲಿ ಲಾಳಿಯ ಒಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಗೆ ನಡೆದರು.
- 27. 1988ರಿಂದ ಸುತಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಳ ಅಜರ್ ರೋಗದಿಂದ ತೀರಿಮೋದವರ ಅಂದಾಜು ಸಂಖ್ಯೆ ೪೦ ಸಾರಿ. ವಿಪರೀತ ಜ್ಞರ್. ತೂಕನಷ್ಟು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಮೋಗುವುದು. ಮತ್ತು ಥೀರ್ಪದ ಗಾತ್ರ ಇಂದಿ - ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು.
- 31. ಸ್ಕ್ಯಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರೋಲ್ಯಾಂಡ್ ದ್ವಿಪ್ರಯಾಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಲ್ಯಾಬೋರಿಯದ ಹಡಗು 'ಬ್ರೀಫರ್' ನಿಂದ ತೈಲ ಸೋರಿ ಉಂಟಾದ ಪರೆಯನ್ನು ವಿಸರಿಸಲು ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ.
- * ಆಮ್‌ಸ್ಪರ್ಡಾಡ್‌ಫ್ಲಾಮ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಶೋಧಕರು ಶೀಲೀಂದ್ರ ಒಂದರಿಂದ ಕ್ಲೋರೋಪ್ರೋಕ್ಸಿಡ್‌ಸ್ ಎಂಬ ಕಿಣ್ಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಿಣ್ಣಕ್ಕೆ ಚಲುವೆ ಗುಣವಿದೆ.
- * ಕಳಿದ ೧೪ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯು ಆಫ್‌ಡ್ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಬನ್ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಬೇಕೆಂದೂ ಹೀಗೆ ಸೇರಲು ಒಮ್ಮವರಗಳು ಕರಿಗಿ ಹೊರಗೆ ತೋರಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ನೆಲವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭೂವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆಲದಿಂದ ನಡೆದ ಕಾರ್ಬನ್ ಸ್ಕ್ವಾಫೀನತೆ ಮಣ್ಣನ ಗುಣವ ಮೇಲೂ ಸಸ್ಯ ವಾಯುಗುಣ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1		2								3
4		5								
6										
	7	8	9							
10										
										11

- ಭಾರತೀಯ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಿತಾಮುದ.
- ಬೈಜಿಕ ಶ್ರಯಾಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ.
- ಬದುಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾರ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಈ ಕೇಳಿ ಕುಟುಂಬದರೆ ತುಂಬ ಉರಿ.
- ಬೈಜಿಕ ಶ್ರಯಾಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಗುವುದು ಎಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಂಬಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಶತಮಾನದ ಗಣತಳ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರ.
- ಪರಮಾನು ಬೀಜದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಂದು ಬಗೆಯುದು.

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ಜೀನುಗೂಡಿನ ರಚನೆ _____
  - ನವರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ವರದು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.
  - ಈ ಶ್ರಯಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾನು ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು.
  - ಒಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದ ಈ ವಾತ್ ಪರಿಸುತ್ತದೆ.
  - ಎದೆಯ ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಿ ರುವ ಒಂದು ಮೂಲಿ.
  - ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾಮಾನಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ವರದಣಿ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕಾರಾಯ.
  - ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿನ ವಿಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ
  - ಉದ್ದ ಕತ್ತಿನ ಹಕ್ಕೆ
- ಕೆ.ಎ. ವೆಂಕಟೇಶ್

(ಡಿಸೆಂಬರ್ 1992 ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ 1993 ಸಂಚಿಕಾರ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧದ ಕರ್ತೃ ಶ್ರೀ. ಬಿ.ಎ.ಸಾ. ಸೋಮಶೇಖರ. ಆವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ಆದ ಲೋಪಕ್ಕೆ ವಿಜಾದಿಸುತ್ತೇವೆ — ಸಂಪಾದಕ)

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಚಕ್ರ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ

1	ವಾ	ಡ್ರ	ರೀ	2	ಕ	ರ	ಇ	3	ವಾ		
ರಾ				ಇ				4	ವಾ	ವ	
ದ್ರ್ಯು		5	ಫಾ		6	ಕ		ಲಿ			
7	ರಾ	ಮ	ನ್ನಾ	ದ	ರಿ	ಇ	ಮು				
ಯ್ಯಿ			ನ್ನಾ		ಇ			8	ರೀ		
ಡ್ರ್ಯು		ಯ್ಯೆ			9	ಗ	ಇ	ಕ	ಇ		
ಗ್ರಂ			ಮ್ಮು	ಸ್ರಾ	ರ			10	ಗು	ಇ	ಕ
ಧಿ		ನ್ನಾ									